

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS PARLAMENTS

PADOME

**Briselē, 2019. gada 20. jūnijā
(OR. en)**

**2018/0112 (COD)
LEX 1958**

**PE-CONS 56/1/19
REV 1**

**MI 181
COMPET 163
DIGIT 41
IND 56
TELECOM 76
PI 39
AUDIO 32
JUSTCIV 63
CODEC 491**

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA
PAR TAISNĪGUMA UN PĀRREDZAMĪBAS VEICINĀŠANU KOMERCIĀLAJIEM
LIETOTĀJIEM PAREDZĒTOS TIEŠSAISTES STARPNIECĪBAS PAKALPOJUMOS**

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES
REGULA (ES) 2019/...**

(2019. gada 20. jūnijs)

**par taisnīguma un pārredzamības veicināšanu
komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru²,

¹ OV C 440, 6.12.2018., 177. lpp.

² Eiropas Parlamenta 2019. gada 17. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2019. gada 14. jūnija lēmums.

tā kā:

- (1) Tiešsaistes starpniecības pakalpojumi ir galvenie uzņēmējdarbības un jaunu uzņēmējdarbības modeļu, tirdzniecības un inovācijas veicinātāji; tie var arī uzlabot patērētāju labklājību, un tos aizvien biežāk izmanto gan privātais, gan publiskais sektors. Šie pakalpojumi sniedz piekļuvi jauniem tirgiem un paver jaunas komerciālas izdevības, tādējādi ļaujot uzņēmumiem izmantot iekšējā tirgus sniegtās priekšrocības. Tie ļauj minētās priekšrocības izmantot Savienības patērētājiem, jo īpaši paplašinot patērētājiem piedāvāto preču un pakalpojumu klāstu, kā arī sekmējot konkurētspējīgu cenu piedāvāšanu tiešsaistē, bet tie arī rada problēmas, kas jārisina, lai nodrošinātu juridisko noteiktību.

- (2) Tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem var būt izšķirīga nozīme to uzņēmumu komerciālos panākumos, kas šādus pakalpojumus izmanto, lai sasniegtu patērētājus. Tāpēc, lai pilnībā izmantotu tiešsaistes platformu ekonomikas sniegtās priekšrocības, ir svarīgi, lai uzņēmumi varētu uzticēties tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem, ar kuriem tie stājas komercattiecībās. Tas ir svarīgi galvenokārt tāpēc, ka augošais skaits darījumu, kuros izmanto tiešsaistes starpniecības pakalpojumus un kurus veicina spēcīgs un uz datiem balstīts netiešs tīkla efekts, palielina šādu komerciālo lietotāju, jo īpaši mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu (MVU), atkarību no minētajiem pakalpojumiem, kas tiem vajadzīgi, lai sasniegtu patērētājus. Ņemot vērā pieaugošo atkarību, minēto pakalpojumu sniedzējiem bieži vien ir lielākas iespējas aizstāvēt savas intereses un faktiski rīkoties vienpusēji veidā, kas ir netaisnīgs un var kaitēt uzņēmumu, kuri ir to lietotāji, leģitīmajām interesēm un netiešā veidā arī Savienības patērētājiem. Piemēram, tie varētu vienpusēji noteikt komerciālajiem lietotājiem praksi, kas ievērojami atšķiras no labas komercprakses vai ir pretrunā labai ticībai un taisnīgai darījumu veikšanai. Šī regula pievēršas šādām potenciālām nesaskaņām tiešsaistes platformu ekonomikā.
- (3) Patērētāji ir pieņēmuši tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, un konkurētspējīga, taisnīga un pārredzama tiešsaistes ekosistēma, kurā uzņēmumi rīkojas atbildīgi, ir arī būtiska patērētāju labklājības nodrošināšanai. Tiešsaistes platformu ekonomikas pārredzamības un uzticamības nodrošināšana darījumu attiecībās starp uzņēmumiem varētu arī netieši palīdzēt uzlabot patērētāju uzticēšanos tiešsaistes platformu ekonomikai. Tomēr tiešsaistes platformu ekonomikas attīstības tiešo ietekmi uz patērētājiem regulē citi Savienības tiesību akti, jo īpaši patērētāju *acquis*.

- (4) Uzņēmumiem, kas preces un pakalpojumus patērētājiem piedāvā tīmekļa vietnēs, nozīmīgs interneta datplūsmas avots var būt tiešsaistes meklētājprogrammas, tāpēc tās var ievērojami ietekmēt tādu korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju komerciālos panākumus, kuri savas preces vai pakalpojumus iekšējā tirgū piedāvā tiešsaistē. Savukārt patērētāju izvēli un šādu korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju komerciālos panākumus būtiski ietekmē tas, kā tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji ranžē tīmekļa vietnes, tostarp tādas, kurās korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji piedāvā savas preces un pakalpojumus. Tādējādi tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji, pat ja viņiem nav līgumattiecību ar šiem korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem, faktiski var vienpusēji rīkoties veidā, kas ir netaisnīgs un var kaitēt korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju leģitīmajām interesēm un netiešā veidā arī Savienības patērētājiem.
- (5) Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju un komerciālo lietotāju attiecību veids varētu arī izraisīt situācijas, kad komerciālo lietotāju iespējas gūt tiesisko aizsardzību ir visai ierobežotas gadījumos, ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju vienpusēja rīcība noved pie strīda. Daudzos gadījumos šie pakalpojumu sniedzēji nepiedāvā pieejamu un efektīvu iekšējo sūdzību izskatīšanas sistēmu. Izveidotie strīdu alternatīvas izšķiršanas mehānismi dažādu iemeslu dēļ, tostarp sakarā ar specializētu mediatoru trūkuma un komerciālo lietotāju bailēm no atbildes rīcības, arī var izrādīties neefektīvi.

- (6) Tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem un tiešsaistes meklētājprogrammām, kā arī darījumiem, ko veicina minētie pakalpojumi, piemīt pārrobežu potenciāls, un mūsdienu ekonomikā tie ir īpaši svarīgi pareizai Savienības iekšējā tirgus darbībai. Dažu šo pakalpojumu sniedzēju iespējams negodīgā un kaitējošā komercprakse un efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekļu neesamība kavē pilnīgu šā potenciāla īstenošanu un negatīvi ietekmē pareizu iekšējā tirgus darbību.
- (7) Savienības līmenī būtu jāizveido mērķtiecīgs obligāto noteikumu kopums, lai iekšējā tirgū nodrošinātu taisnīgu, paredzamu, ilgtspējīgu un uzticamu tiešsaistes uzņēmējdarbības vidi. Jo īpaši komerciālajiem tiešsaistes starpniecības pakalpojumu lietotājiem būtu jānodrošina pienācīga pārredzamība, kā arī efektīvas tiesiskās aizsardzības iespējas visā Savienībā, lai Savienībā sekmētu pārrobežu darījumdarbību un tādējādi uzlabotu pareizu iekšējā tirgus darbību un lai vērstos pret iespējamu jaunu sadrumstalotību konkrētās jomās, uz kurām attiecas šī regula.

- (8) Minētajiem noteikumiem būtu jāparedz arī pienācīgi stimuli, lai veicinātu godīgumu un pārredzamību, jo īpaši attiecībā uz korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju ranžēšanu meklēšanas rezultātos, ko ģenerē tiešsaistes meklētājprogrammas. Vienlaikus minētajiem noteikumiem vajadzētu atzīt un pasargāt visas tiešsaistes platformu ekonomikas inovācijas būtisko potenciālu un nodrošināt veselīgu konkurenci, kuras rezultātā palielinās patērētāju izvēles iespējas. Ir lietderīgi precizēt, ka šai regulai nevajadzētu skart valstu civiltiesības, jo īpaši līgumtiesības, piemēram, noteikumus par līguma spēkā esamību, rašanos, sekām vai izbeigšanu, ciktāl valstu civiltiesību noteikumi atbilst Savienības tiesībām un ciktāl uz attiecīgajiem aspektiem neattiecas šīs regulas noteikumi. Dalībvalstīm būtu jā saglabā rīcības brīvība piemērot valsts tiesību aktus, ar kuriem aizliedz vienpusēju rīcību vai negodīgu komercpraksi vai piemēro sankcijas par to, ciktāl uz attiecīgajiem aspektiem neattiecas šī regula.

- (9) Tā kā tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem un tiešsaistes meklētājprogrammām parasti ir pasaules mērogs, šī regula būtu jāpiemēro minēto pakalpojumu sniedzējiem neatkarīgi no tā, vai viņi darbūdarbību veic kādā dalībvalstī vai arī ārpus Savienības, ja vien ir izpildīti divi kumulatīvi nosacījumi. Pirmkārt, komerciālajiem lietotājiem vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem darbūdarbība būtu jāveic Savienībā. Otrkārt, komerciālajiem lietotājiem vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem, sniedzot minētos pakalpojumus, savas preces vai pakalpojumi būtu jāpiedāvā patērētājiem, kuri vismaz attiecībā uz daļu darbūdarbū atrodas Savienībā. Lai noteiktu, vai komerciālie lietotāji vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji piedāvā preces vai pakalpojumus patērētājiem Savienībā, ir nepieciešams pārlicināties, vai ir acīmredzams, ka komerciālie lietotāji vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji vērš savu darbūdarbū uz patērētājiem, kuri atrodas vienā vai vairākās dalībvalstīs. Šis kritērijs būtu jāinterpretē saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas attiecīgo judikatūru attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1215/2012¹ 17. panta 1. punkta c) apakšpunktu un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 593/2008² 6. panta 1. punkta b) apakšpunktu. Šādiem patērētājiem būtu jāatrodas Savienībā, bet to dzīvesvietai nav jābū Savienībā un tiem nav jābū kādas dalībvalsts valstspiederīgajiem. Tādējādi šī regula nebūtu jāpiemēro gadījumos, kad komerciālie lietotāji vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji neveic darbūdarbū Savienībā vai kad tie veic darbūdarbū Savienībā, bet tiešsaistes starpniecības pakalpojumus vai tiešsaistes meklētājprogrammas izmanto, lai preces vai pakalpojumus piedāvātu tikai tādiem patērētājiem, kas atrodas ārpus Savienības, vai personām, kas nav patērētāji. Turklāt šī regula būtu jāpiemēro neatkarīgi no tiesību aktiem, kas citādi piemērojami līgumam.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV L 351, 20.12.2012., 1. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 593/2008 (2008. gada 17. jūnijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I) (OV L 177, 4.7.2008., 6. lpp.).

- (10) Dažāda veida attiecības starp uzņēmumiem un patērētājiem tiešsaistē tiek īstenotas ar tādu pakalpojumu sniedzēju starpniecību, kas sniedz daudzpusējus pakalpojumus, kuri pamatā balstās uz vienu un to pašu ekosistēmas veidošanas uzņēmējdarbības modeli. Lai ietvertu attiecīgos pakalpojumus, tiešsaistes starpniecības pakalpojumi būtu jādefinē precīzi un tehnoloģiju ziņā neitrāli. Pakalpojumiem jo īpaši būtu jāpastāv no informācijas sabiedrības pakalpojumiem, kurus raksturo mērķis atvieglot tiešo darījumu uzsākšanu starp komerciālajiem lietotājiem un patērētājiem neatkarīgi no tā, vai darījumi tiek noslēgti tiešsaistē, attiecīgo tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēja vai komerciālā lietotāja tiešsaistes portālā, bezsaistē vai vispār netiek noslēgti, proti, nevajadzētu būt prasībai par līgumattiecībām starp komerciālajiem lietotājiem un patērētājiem kā par priekšnoteikumu tam, lai tiešsaistes starpniecības pakalpojumi būtu šīs regulas piemērošanas jomā. Tikai margināla rakstura pakalpojuma iekļaušana nebūtu jāuzskata par tādu, kas nosaka, ka tīmekļa vietnes vai pakalpojuma mērķis ir veicināt darījumus tiešsaistes starpniecības pakalpojumu nozīmē. Turklāt pakalpojumi būtu jāsniedz, pamatojoties uz līgumattiecībām starp pakalpojumu sniedzējiem un komerciālajiem lietotājiem, kuri piedāvā preces vai pakalpojumus patērētājiem. Šādas līgumattiecības būtu jāuzskata par pastāvošām, ja abas attiecīgās puses nepārprotamā veidā pastāvīgā informācijas nesējā izsaka savu nodomu uzņemties saistības, turklāt tai nav obligāti jābūt rakstveida piekrišanai.

- (11) Tādējādi tiešsaistes starpniecības pakalpojumu piemēriem, uz kuriem attiecas šī regula, būtu jāietver e-komercijas tiešsaistes tirdzniecības vietas, tostarp sadarbības tiešsaistes tirdzniecības vietas, kurās darbojas komerciālie lietotāji, tiešsaistes lietojumprogrammatūru pakalpojumi, piemēram, lietotņu veikali, un tiešsaistes sociālo plašsaziņas līdzekļu pakalpojumi neatkarīgi no tā, kāda tehnoloģija ir izmantota šādu pakalpojumu sniegšanai. Šajā ziņā tiešsaistes starpniecības pakalpojumus varētu nodrošināt arī ar balss palīdzības tehnoloģiju. Nevajadzētu būt nozīmei arī tam, vai minētie darījumi starp komerciālajiem lietotājiem un patērētājiem ir saistīti ar samaksu naudā, vai tam, ka tie daļēji tiek noslēgti bezsaistē. Tomēr šī regula nebūtu jāpiemēro vienādranga tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem, kuros nepiedalās komerciālie lietotāji, tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem, kas notiek tikai starp uzņēmumiem un netiek piedāvāti patērētājiem, tiešsaistes reklāmu rīkiem un tiešsaistes reklāmu apmaiņas platformām, ja to mērķis nav atvieglot tiešo darījumu uzsākšanu un ja tie neparedz līgumattiecības ar patērētājiem. Tā paša iemesla dēļ šai regulai nebūtu jāattiecas uz meklētājprogrammu optimizācijas programmatūras pakalpojumiem, kā arī tādiem pakalpojumiem, kuru pamatā ir reklāmu bloķēšanas programmatūra. Šai regulai nebūtu jāattiecas uz tehnoloģiskajām funkcijām un saskarnēm, kas tikai savieno aparatūru un lietotnes, jo parasti tās neatbilst prasībām, ko izvirza tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem. Tomēr šādas funkcijas vai saskarnes var būt tieši saistītas ar konkrētiem tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem vai papildināt tās un, ja tas tā ir, uz attiecīgajiem tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu jāattiecina pārredzamības prasības attiecībā uz atšķirīgu attieksmi, pamatojoties uz šīm funkcijām un saskarnēm. Šī regula nebūtu jāpiemēro arī tiešsaistes maksājumu pakalpojumiem, jo tie neatbilst piemērojamajām prasībām, bet būtībā drīzāk papildina darījumu, ar kuru attiecīgajiem patērētājiem tiek piegādātas preces un sniegti pakalpojumi.

- (12) Ievērojot Eiropas Savienības Tiesas attiecīgo judikatūru un ņemot vērā to, ka komerciālo lietotāju atkarība galvenokārt ir novērota saistībā ar tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem, kas kalpo kā piekļuve patērētājiem, kuri ir fiziskas personas, patērētāja jēdziens, ko izmanto, lai precizētu šīs regulas darbības jomu, būtu jāattiecina tikai uz fiziskām personām, kuru rīcības nolūks nav saistīts ar šo personu komercdarbību, darījumdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju.
- (13) Ņemot vērā inovācijas straujo tempu, šajā regulā izmantotajai tiešsaistes meklētājprogrammas definīcijai vajadzētu būt tehnoloģiski neitrālai. Jo īpaši šo definīciju būtu jāsaprot kā tādu, kas attiecas arī uz balss pieprasījumiem.

- (14) Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem ir tendence izmantot iepriekš formulētus noteikumus un, lai vajadzības gadījumā efektīvi aizsargātu komerciālos lietotājus, šī regula būtu jāpiemēro tad, ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs vienpusēji nosaka līgumattiecību noteikumus neatkarīgi no to nosaukuma vai formas. Tas, vai noteikumi ir vienpusēji noteikti, būtu jāizvērtē katrā gadījumā atsevišķi, veicot vispārēju novērtējumu. Minētajā vispārējā novērtējumā iesaistīto pušu relatīvais lielums, tas, ka ir notikušas sarunas vai ka konkrēti noteikumi varētu būt apspriesti šādās sarunās un tās kopīgi noteikuši attiecīgais pakalpojumu sniedzējs un komerciālais lietotājs, pats par sevi nebūtu jāuzskata par izšķirošu faktoru. Turklāt pienākums tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem padarīt savus noteikumus viegli pieejamus komerciālajiem lietotājiem, tostarp to tirdzniecības attiecību posmā pirms līguma noslēgšanas, nozīmē, ka komerciālajiem lietotājiem netiks liegta šīs regulas rezultātā iegūtā pārredzamība, jo viņi var jebkādā veidā veiksmīgi risināt sarunas.

- (15) Lai nodrošinātu, ka vispārīgie līguma noteikumi dod iespēju komerciālajiem lietotājiem noteikt tiešsaistes starpniecības pakalpojumu izmantošanas, izbeigšanas un apturēšanas komercnosacījumus, kā arī garantēt to darījuma attiecību paredzamību, minētie noteikumi būtu jāizstrādā vienkāršā un skaidri saprotamā valodā. Noteikumi nebūtu jāuzskata par tādiem, kas ir sagatavoti vienkāršā un skaidri saprotamā valodā, ja tie ir neskaidri, nenoteikti vai tajos trūkst detalizētas informācijas par svarīgiem komerciāliem jautājumiem un tādējādi tie nesniedz komerciālajiem lietotājiem pietiekamu paredzamību attiecībā uz svarīgākajiem līgumattiecību aspektiem. Turklāt maldinoša valoda nebūtu jāuzskata par vienkāršu un skaidri saprotamu.
- (16) Lai nodrošinātu, ka komerciālajiem lietotājiem ir pienācīga skaidrība par to, kur un kam tiek pārdotas viņu preces un pakalpojumi, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu to komerciālajiem lietotājiem jānodrošina pārredzamība attiecībā uz jebkādiem papildu pārdošanas kanāliem vai potenciāli saistītām programmām, ko tie varētu izmantot minēto preču vai pakalpojumu pārdošanai. Papildu kanāli un saistītās programmas būtu jāsaprot tehnoloģiski neitrālā veidā, bet varētu, *inter alia*, ietvert citas tīmekļa vietnes, lietotnes vai citus tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, ko izmanto, lai tirgotu komerciālā lietotāja piedāvātās preces vai pakalpojumus.

- (17) Intelektuālā īpašuma tiesību piederībai un kontrolei var būt būtiska ekonomiska nozīme gan tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem, gan to komerciālajiem lietotājiem. Lai nodrošinātu skaidrību un pārredzamību komerciālajiem lietotājiem un uzlabotu viņu izpratni, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem saskaņā ar noteikumiem būtu jāietver vispārīga vai detalizētāka informācija, ja tie to vēlas, par minēto noteikumu vispārējo ietekmi, ja tāda ir, attiecībā uz komerciālā lietotāja intelektuālā īpašuma tiesību piederību un kontroli. Šāda informācija varētu *inter alia* ietvert informāciju, piemēram, par logotipu, preču zīmju vai zīmolu vispārējo izmantošanu.

- (18) Vispārīgo noteikumu pārredzamība var būtiski veicināt ilgtspējīgas darbības attiecības un novērst netaisnīgu rīcību, kas kaitē komerciālajiem lietotājiem. Tādēļ tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu arī jānodrošina, ka noteikumi ir viegli pieejami visos komercattiecību posmos, tostarp potenciāliem komerciālajiem lietotājiem pirms līguma noslēgšanas, un ka jebkuras šo noteikumu izmaiņas attiecīgajiem komerciālajiem lietotājiem tiek paziņotas pastāvīgā informācijas nesējā noteiktā paziņošanas termiņā, kas, ņemot vērā konkrētos apstākļus, ir pamatots un samērīgs un ir vismaz 15 dienas. Samērīgi paziņošanas termiņi, kas ir ilgāki nekā 15 dienas, būtu jāpiešķir, ja ierosinātās izmaiņas noteikumos prasa komerciālajiem lietotājiem veikt tehniskus vai komerciālus pielāgojumus nolūkā panākt atbilstību izmaiņām, piemēram, pieprasot, lai tie veiktu būtiskus tehniskus pielāgojumus savām precēm vai pakalpojumiem. Minēto paziņošanas termiņu nevajadzētu piemērot, ja un tādā mērā, kādā attiecīgais komerciālais lietotājs no tā ir nepārprotami atteicies, vai ja un tādā mērā, kādā nepieciešamība ieviest izmaiņas, neievērojot paziņošanas termiņu, izriet no juridiskajām vai normatīvajām saistībām, kas pakalpojuma sniedzējam ir noteiktas ar Savienības vai valsts tiesību aktiem. Tomēr jēdziens “izmaiņas” nebūtu jāattiecina uz redakcionālām izmaiņām, ciktāl tās nemaina noteikumu saturu vai jēgu. Prasība paziņot par ierosinātajām izmaiņām, izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju, ļautu komerciālajiem lietotājiem efektīvi pārskatīt šīs izmaiņas vēlākā posmā. Komerciālajiem lietotājiem vajadzētu būt tiesīgiem izbeigt savu līgumu 15 dienu laikā pēc paziņojuma par jebkādām izmaiņām saņemšanas, ja vien līgumam nepiemēro īsāku laikposmu, piemēram, saskaņā ar valsts civiltiesībām.

- (19) Parasti jaunu preču vai pakalpojumu, tostarp lietotņu, iesniegšana tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem būtu jāuzskata par nepārprotamu apstiprinošu darbību, kuras rezultātā komerciālais lietotājs atsakās no paziņošanas termiņa, kas nepieciešams noteikumu izmaiņām. Tomēr gadījumos, kad saprātīgs un samērīgs paziņošanas termiņš pārsniedz 15 dienas, jo izmaiņas noteikumos prasa, lai komerciālais lietotājs veiktu būtiskus tehniskus pielāgojumus savām precēm vai pakalpojumiem, nevajadzētu uzskatīt, ka komerciālais lietotājs ir automātiski atteicies no paziņošanas termiņa, ja tas iesniedz jaunas preces un pakalpojumus. Gadījumos, kad, piemēram, tiek izņemtas vai pievienotas atsevišķas tiešsaistes starpniecības pakalpojumu funkcijas, kas komerciālajiem lietotājiem bija pieejamas, vai ja komerciālajiem lietotājiem varētu būt jāpielāgo savas preces vai jāpārprogrammē savi pakalpojumi, lai varētu turpināt darboties tiešsaistes starpniecības pakalpojumu platformā, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējam vajadzētu iepriekš paredzēt, ka izmaiņas noteikumos prasīs komerciālajam lietotājam veikt būtiskus tehniskus pielāgojumus.

- (20) Lai aizsargātu komerciālos lietotājus un abām pusēm sniegtu juridisko noteiktību, kompetentajai tiesai vajadzētu būt iespējai konstatēt, ka neatbilstīgie noteikumi ir spēkā neesoši, t. i., tie jāuzskata par tādiem, kas nekad nav pastāvējuši, *erga omnes* un *ex tunc*. Tomēr tam būtu jāattiecas tikai uz konkrētajiem noteikumiem, kas nav atbilstīgi. Pārējiem noteikumiem būtu jāpaliek spēkā un izpildāmiem, ciktāl tos var nodalīt no neatbilstīgajiem noteikumiem. Pēkšņas esošo noteikumu izmaiņas var būtiski traucēt komerciālo lietotāju darbību. Tāpēc, lai ierobežotu šādu negatīvu ietekmi uz komerciālajiem lietotājiem un lai atturētu no šādas rīcības, izmaiņām, kas veiktas, neievērojot pienākumu paredzēt noteiktu paziņošanas termiņu, vajadzētu būt spēkā neesošām, t. i., tās jāuzskata par tādām, kas nekad nav pastāvējušas, *erga omnes* un *ex tunc*.
- (21) Lai nodrošinātu, ka komerciālie lietotāji var pilnībā izmantot komerciālās iespējas, ko piedāvā tiešsaistes starpniecības pakalpojumi, šo pakalpojumu sniedzējiem nevajadzētu pilnībā liegt saviem komerciālajiem lietotājiem piedāvājumā vai klātbūtnē attiecīgajos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos izmantot savu tirdzniecības identitāti. Tomēr šis traucējumu aizliegums nebūtu jāsaprot kā komerciālo lietotāju tiesības vienpusēji noteikt savu piedāvājumu vai klātbūtni attiecīgajos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos.

- (22) Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējam var būt likumīgi iemesli pieņemt lēmumu ierobežot, apturēt vai izbeigt sava pakalpojumu sniegšanu konkrētam komerciālajam lietotājam, cita starpā izņemot no sortimenta atsevišķas konkrētā komerciālā lietotāja preces vai pakalpojumus vai faktiski dzēšot meklēšanas rezultātus. Ja komerciālo lietotāju darbība nav pavisam apturēta, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji var arī ierobežot to sortimenta atsevišķus elementus, piemēram, tos pazeminot vai negatīvi ietekmējot komerciālā lietotāja pamanāmību (“pelēkošana”), kas var ietvert tā ranžējuma pazemināšanu. Tomēr, ņemot vērā to, ka šādi lēmumi var būtiski ietekmēt attiecīgā komerciālā lietotāja intereses, tie būtu jāsniedz pirms tam vai vienlaikus ar to, kad ierobežošana vai apturēšana stājas spēkā, pastāvīgā informācijas nesējā norādot minētā lēmuma pamatojumu. Lai mazinātu šādu lēmumu negatīvo ietekmi uz komerciālajiem lietotājiem, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu arī jādod iespēja precizēt faktus, kuru dēļ pieņemts minētais lēmums, iekšējā sūdzību izskatīšanas procesa ietvaros — tas palīdzēs komerciālajiem lietotājiem atjaunot atbilstību, ja tas ir iespējams. Turklāt, ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs atceļ lēmumu ierobežot, apturēt vai izbeigt, piemēram, tādēļ, ka lēmums bija pieņemts kļūdas dēļ vai ka lēmuma pamatā esošo noteikumu pārkāpums nav izdarīts negodprātīgi un ir novērsts apmierinošā veidā, pakalpojumu sniedzējam būtu bez nepamatotas kavēšanās jāatjauno attiecīgā komerciālā lietotāja statuss, tostarp nodrošinot komerciālajam lietotājam jebkādu piekļuvi personas vai citiem datiem vai abu veidu datiem, kas bija pieejami pirms lēmuma.

Pamatojums attiecībā uz lēmumu ierobežot, apturēt vai izbeigt tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu būtu jāformulē tā, lai komerciālajam lietotājam būtu skaidrs, vai pastāv iespēja apstrīdēt lēmumu, kas tādējādi uzlabotu komerciālā lietotāja iespējas vajadzības gadījumā panākt efektīvu tiesisko aizsardzību. Pamatojumā būtu jānorāda lēmuma iemesli, balstoties uz pakalpojuma sniedzēja noteikumos iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem, un tam būtu samērīgi jāattiecas uz attiecīgajiem konkrētajiem apstākļiem, tostarp trešo personu paziņojumiem, kuru dēļ pieņemts minētais lēmums. Tomēr nevajadzētu prasīt, lai tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs sniedz ierobežošanas, apturēšanas vai izbeigšanas pamatojumu, ja ar to tiktu pārkāptas kādas juridiskas vai normatīvas saistības. Turklāt nebūtu jāprasa sniegt pamatojumu tad, ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs var pierādīt, ka attiecīgais komerciālais lietotājs ir vairākkārt pārkāpis piemērojamus noteikumus, kā rezultātā tiek izbeigta visu attiecīgo tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšana.

- (23) Tiešsaistes starpniecības pakalpojuma izbeigšana un ar to saistītā tādu datu dzēšana, kuri tika sniegti, lai izmantotu tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, vai kuri radās, sniedzot tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, veido būtiskas informācijas zaudējumu, kas varētu nozīmīgi ietekmēt komerciālos lietotājus un varētu kaitēt arī to spējai pienācīgi izmantot citas tiesības, kas tiem piešķirtas ar šo regulu. Tāpēc tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējam vismaz 30 dienas pirms tam, kad tiek izbeigta visu tā tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšana, būtu pastāvīgā informācijas nesējā jāsniedz attiecīgajam komerciālajam lietotājam pamatojums. Tomēr, gadījumos, kad juridiskas vai normatīvas saistības liek tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējam izbeigt tā tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu kopumā kādam konkrētam komerciālam lietotājam, šis paziņošanas termiņš nebūtu jāpiemēro. Tāpat 30 dienu paziņošanas termiņš nebūtu jāpiemēro tad, ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs lūdz izbeigšanas tiesības saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ievērojot Savienības tiesību aktus, kas atļauj tūlītēju izbeigšanu gadījumā, kad, ņemot vērā visus konkrētās lietas apstākļus un izsverot abu pušu intereses, nav pamatoti sagaidāms, ka līgumiskās attiecības turpināsies līdz termiņam, par ko vienojās, vai līdz paziņošanas termiņa beigām. Visbeidzot, 30 dienu paziņošanas termiņš nebūtu jāpiemēro, ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs var pierādīt atkārtotu noteikumu pārkāpumu. Dažādie izņēmumi 30 dienu paziņošanas termiņam var jo īpaši rasties saistībā ar nelikumīgu vai nepiemērotu saturu, preces vai pakalpojuma drošumu, viltošanu, krāpšanu, ļaunprogrammatūru, surogātpastu, datu pārkāpumiem, citiem kibersdrošības riskiem vai preces vai pakalpojuma piemērotību nepilngadīgajiem. Lai nodrošinātu proporcionalitāti, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem, ja tas ir saprātīgi un tehniski iespējams, būtu jāizņem no sortimenta tikai atsevišķas komerciālā lietotāja preces vai pakalpojumi. Visu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu izbeigšana ir visbargākais pasākums.

- (24) Preču un pakalpojumu ranžēšana, ko veic tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji, būtiski ietekmē patērētāju izvēli un līdz ar to arī to komerciālo lietotāju komerciālos panākumus, kuri piedāvā šīs preces un pakalpojumus patērētājiem. Ranžēšana attiecas uz komerciālo lietotāju piedāvājumu salīdzinošo pamanāmību vai meklēšanas rezultātiem piešķirto atbilstību atkarībā no tā, kā tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji vai tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji tos attēlo, izkārto vai paziņo, izmantojot algoritmisku secības noteikšanu, novērtējuma vai atsauksmju mehānismus, vizuālu izcelšanu vai citus uzmanības pievēršanas instrumentus vai to kombinācijas. Prognozējamība paredz, ka tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji ranžējumu nosaka nepatvaļīgā veidā. Tāpēc, lai šie procesi komerciālajiem lietotājiem kļūtu paredzamāki, lai viņi varētu labāk izprast ranžēšanas mehānisma darbību un salīdzināt dažādu pakalpojumu sniedzēju ranžēšanas metodes, pakalpojumu sniedzējiem būtu iepriekš jānorāda galvenie ranžēšanā izmantotie parametri. Šī pārredzamības pienākuma konkrētā uzbūve komerciālajiem lietotājiem ir svarīga, jo tas nozīmē, ka jāidentificē ierobežots parametru kopums, kas ir visbūtiskākie, no varbūt daudz lielāka skaita parametru, kuriem ir zināma ietekme uz ranžējumu. Šim argumentētajam aprakstam būtu jāpalīdz komerciālajiem lietotājiem uzlabot savu preču un pakalpojumu parādīšanu vai dažas būtiskas minēto preču vai pakalpojumu īpašības. Galvenā parametra jēdziens būtu jāsaprot kā tāds, kas ietver visus vispārīgos kritērijus, procesus, īpašos signālus, kas iekļauti algoritmos, vai citus pielāgošanas vai pazemināšanas mehānismus, ko izmanto saistībā ar ranžēšanu.

- (25) Ranžējumu veidojošo galveno parametru aprakstā būtu jāiekļauj arī paskaidrojums par jebkuru iespēju komerciālajiem lietotājiem par samaksu aktīvi ietekmēt ranžēšanu, kā arī paskaidrojumu par tās relatīvo ietekmi. Šajā nozīmē samaksa varētu attiekties uz maksājumiem, kuru galvenais vai vienīgais mērķis ir uzlabot ranžējumu, kā arī netiešu samaksu, kas izpaužas kā komerciālā lietotāja piekrišana jebkādam papildu saistībām un kam praktiskas sekas var būt ranžējuma uzlabojums, piemēram, jebkādu palīgpakalpojumu vai jebkādu maksas iespēju izmantošana. Šā apraksta saturs, tostarp galveno parametru skaits un tips, attiecīgi var ievērojami atšķirties atkarībā no konkrētajiem tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem, bet tam būtu jāsniedz komerciālajiem lietotājiem pietiekama izpratne par to, kā ranžēšanas mehānismā tiek ņemtas vērā to piedāvāto faktisko preču vai pakalpojumu iezīmes, un izpratne par šo preču vai pakalpojumu atbilstību konkrētu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu patērētājiem. Komerciālo lietotāju preču vai pakalpojumu kvalitātes mērīšanai izmantotie indikatori, redaktoru izmantošana un viņu iespējas ietekmēt minēto preču vai pakalpojumu ranžējumu, tas, cik lielā mērā samaksa ietekmē ranžējumu, kā arī elementi, kas nav saistīti vai ir tikai attāli saistīti ar pašu preci vai pakalpojumu, piemēram, tiešsaistes piedāvājuma noformējuma elementi, varētu būt piemēri galvenajiem parametriem, kuriem — ja tie ir vienkāršā un skaidri saprotamā valodā izklāstīti ranžēšanas mehānisma vispārīgajā aprakstā — būtu jāpalīdz komerciālajiem lietotājiem gūt vajadzīgo pietiekamo izpratni par tā darbību.

- (26) Tāpat arī tīmekļa vietņu, īpaši to vietņu, kurās uzņēmumi piedāvā preces un pakalpojumus patērētājiem, ranžēšana, ko veic tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji, būtiski ietekmē patērētāju izvēli un šādu korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju komerciālos panākumus. Tādēļ tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāsniedz apraksts par galvenajiem parametriem, kas nosaka, kā tiks ranžētas visas indeksētās tīmekļa vietnes, tostarp tīmekļa vietnes, ko izmanto korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji, kā arī citas tīmekļa vietnes, un minēto galveno parametru relatīvais nozīmīgums salīdzinājumā ar citiem parametriem. Tiešsaistes meklētājprogrammu gadījumā šim aprakstam būtu ne vien jāpiedāvā informācija par preču un pakalpojumu īpašībām un to atbilstību patērētājiem, bet arī jāsniedz korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem atbilstīga izpratne par to, vai — un, ja tā ir, tad kā un cik lielā mērā — tiek ņemta vērā konkrēta izmantotās tīmekļa vietnes dizaina specifika, piemēram, optimizācija attēlošanai mobilajās telesakaru ierīcēs. Tajā būtu jāiekļauj arī paskaidrojums par jebkuru iespēju korporatīvo tīmekļu vietņu lietotājiem par samaksu aktīvi ietekmēt ranžējumu, kā arī paskaidrojums par tā relatīvo ietekmi. Tā kā starp tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem nav līgumattiecību, minētajam aprakstam vajadzētu būt pieejamam sabiedrībai acīmredzamā un viegli pieejamā vietā attiecīgajā tiešsaistes meklētājprogrammā. Šajā nozīmē tīmekļa vietņu daļas, kas prasa lietotājiem pieteikties vai reģistrēties, nebūtu jāsaprot kā viegli un publiski pieejamas.

Lai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem nodrošinātu paredzamību, apraksts būtu arī regulāri jāatjaunina, tostarp nodrošinot, ka visas galveno parametru izmaiņas var viegli identificēt. Atjauninātu galveno parametru apraksta esamība arī nāktu par labu lietotājiem, kas nav tiešsaistes meklētājprogrammas korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji. Dažos gadījumos tiešsaistes meklētājprogrammu nodrošinātāji var pieņemt lēmumu ietekmēt ranžēšanu konkrētā gadījumā vai izņemt noteiktu tīmekļa vietni no ranžēšanas, pamatojoties uz trešās puses paziņojumu. Tā kā tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēju gadījumā atšķirībā no tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem starp iesaistītajām pusēm nav līgumattiecību, tādēļ tiem nevar prasīt tieši paziņot korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem par izmaiņām ranžējumā vai izņemšanu no saraksta, kas saistītas ar trešās puses paziņojumu. Tomēr korporatīvās tīmekļa vietnes lietotājam vajadzētu būt iespējai pārbaudīt paziņojuma saturu, kas konkrētajā gadījumā ir pamatā izmaiņām ranžējumā vai noteiktas tīmekļa vietnes izņemšanai no saraksta, iepazīstoties ar paziņojuma saturu, piemēram, publiski pieejamā tiešsaistes datubāzē. Tas palīdzētu mazināt konkurentu iespējas ļaunprātīgi izmantot paziņojumus, kuru rezultātā var notikt izņemšana no saraksta.

- (27) Tiešsaistes starpniecības vai tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem ar šo regulu nevajadzētu prasīt atklāt detalizētu ranžēšanas mehānismu darbību, tostarp algoritmus. Tāpat nevajadzētu kaitēt to spējai vērsties pret trešo personu veiktām negodprātīgām manipulācijām ar ranžējumu, tostarp patērētāju interesēs. Vispārīgām galveno ranžēšanas parametru aprakstam būtu jāaizsargā minētās intereses, vienlaikus nodrošinot komerciālajiem lietotājiem un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem pietiekamu izpratni par to, kā darbojas ranžēšana saistībā ar to, kā viņi izmanto konkrētus tiešsaistes starpniecības pakalpojumus vai tiešsaistes meklētājprogrammas. Lai nodrošinātu šīs regulas mērķa sasniegšanu, apsvērumiem par tiešsaistes starpniecības pakalpojumu vai tiešsaistes meklētājprogrammu lietotāju komerciālajām interesēm nekad nevajadzētu būt par iemeslu tam, ka tiek atteikts izpaust galvenos parametrus, kas nosaka ranžējumu. Šajā sakarā, lai gan šī regula neskar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/943¹, sniegtajam aprakstam būtu vismaz jābalstās uz faktiskajiem datiem par izmantoto ranžēšanas parametru atbilstību.
- (28) Komisijai būtu jāizstrādā vadlīnijas, lai palīdzētu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem un tiešsaistes meklētājprogrammu sniedzējiem piemērot šajā regulā noteiktās ranžēšanas pārredzamības prasības. Šiem centieniem būtu jāpalīdz optimizēt veidu, kādā galvenos parametrus, kas nosaka ranžējumu, identificē un parāda komerciālajiem lietotājiem un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/943 (2016. gada 8. jūnijs) par zinātības un darījumdarbības neizpaužamas informācijas (komercnoslēpumu) aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu (OV L 157, 15.6.2016., 1. lpp.).

- (29) Palīgpreces un palīgpakalpojumi būtu jāsaprot kā preces un pakalpojumi, kas tiek piedāvātas patērētājam nekavējoties pirms darījuma pabeigšanas, kas uzsākts tiešsaistes starpniecības pakalpojumos, lai papildinātu komerciālā lietotāja piedāvāto primāro preci vai pakalpojumu. Palīgpreces un palīgpakalpojumi attiecas uz produktiem, kas parasti, lai tie darbotos, ir atkarīgi un ir tieši saistīti ar primāro preci vai pakalpojumu. Tādēļ šim terminam nebūtu jāaptver tās preces un pakalpojumi, ko pārdod tikai papildus attiecīgajai primārajai precei vai produktam, nevis kas pēc sava rakstura tos papildina.
- Palīgpakalpojumu piemēri ietver remonta pakalpojumus konkrētai precei vai finanšu produktus, kā piemēram, automašīnas īres apdrošināšana, ko piedāvā, lai papildinātu komerciālā lietotāja piedāvātas konkrētas preces vai pakalpojumus. Līdzīgi palīgpreces varētu ietvert preces, kas papildina konkrētu komerciālā lietotāja piedāvātu produktu, radot jauninājumu vai pielāgošanas rīku, kas saistīts ar minēto konkrēto produktu. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem, kas piedāvā patērētājiem tādas preces vai pakalpojumus, kas ir komerciālā lietotāja pārdotās preces vai pakalpojuma palīgpreces vai palīgpakalpojumi, izmantojot savus tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, būtu savos noteikumos būtu jāizklāsta apraksts par piedāvāto palīgpreču un palīgpakalpojumu veidu. Šādam aprakstam vajadzētu būt pieejamam noteikumos neskatoties uz to, vai palīgpreci vai palīgpakalpojumu piegādā pats tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs vai kāda trešā puse. Šādam aprakstam vajadzētu būt pietiekoši visaptverošam, lai komerciālais lietotājs varētu saprast, vai kāda prece vai pakalpojums tiek pārdots kā palīgprece vai palīgpakalpojums komerciālā lietotāja precei vai pakalpojumam. Aprakstā nevajadzētu obligāti iekļaut konkrētu preci vai pakalpojumu, bet drīzāk tajā vajadzētu iekļaut tā produkta veidu, kas tiek piedāvāts kā papildu produkts komerciālā lietotāja primārajam produktam. Turklāt šajā aprakstā jebkādā gadījumā būtu jāiekļauj to, vai komerciālajam lietotājam ir atļauts, un ar kādiem nosacījumiem, piedāvāt savas palīgpreces un palīgpakalpojumus papildus primārajai precei vai pakalpojumam, ko tas piedāvā tiešsaistes starpniecības pakalpojumos.

- (30) Ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs pats piedāvā patērētājiem noteiktas preces vai pakalpojumus, izmantojot savus tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, vai dara to, izmantojot tā kontrolē esošu komerciālo lietotāju, tad minētais pakalpojumu sniedzējs varētu tieši konkurēt ar citiem tā tiešsaistes starpniecības pakalpojuma komerciālajiem lietotājiem, kurus tas nekontrolē, un tas pakalpojumu sniedzējam varētu dot ekonomisku stimulu un spēju izmantot savu kontroli pār tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem, lai sniegtu tehniskas vai ekonomiskas priekšrocības saviem vai tā kontrolē esoša komerciālā lietotāja piedāvājumiem, šādas priekšrocības liedzot konkurējošiem komerciālajiem lietotājiem. Šāda rīcība varētu mazināt godīgu konkurenci un ierobežot patērētāju izvēli. Šādās situācijās jo īpaši ir svarīgi, lai tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs rīkotos pārredzamā veidā un pienācīgi aprakstītu jebkādu iespējamu atšķirīgu attieksmi un izklāstītu tās iemeslus — neatkarīgi no tā, vai tā tiek īstenota ar juridiskiem, komerciāliem vai tehniskiem līdzekļiem, piemēram, ar operētājsistēmām saistītām funkcionalitātēm, — pret precēm vai pakalpojumiem, ko viņš piedāvā pats, salīdzinājumā ar attieksmi pret tām precēm vai pakalpojumiem, ko piedāvā citi komerciālie lietotāji. Lai nodrošinātu proporcionalitāti, šī pienākuma izpilde būtu jāparedz vispārējā tiešsaistes starpniecības pakalpojumu līmenī, nevis tādu atsevišķu preču vai pakalpojumu līmenī, ko piedāvā, izmantojot minētos pakalpojumus.

- (31) Ja tiešsaistes meklētājprogrammu sniedzējs pats piedāvā patērētājiem noteiktas preces vai pakalpojumus, izmantojot savas tiešsaistes meklētājprogrammas, vai dara to, izmantojot tā kontrolē esošu korporatīvas tīmekļa vietnes lietotāju, tad minētais meklētājprogrammu sniedzējs varētu tieši konkurēt ar citiem tā tiešsaistes meklētājprogrammu korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem, kurus tas nekontrolē. Šādās situācijās jo īpaši ir svarīgi, lai tiešsaistes meklētājprogrammas sniedzējs rīkotos pārredzami un aprakstītu jebkādu iespējamu atšķirīgu attieksmi — neatkarīgi no tā, vai tā tiek īstenota ar juridiskiem, komerciāliem vai tehniskiem līdzekļiem — pret precēm vai pakalpojumiem, ko viņš piedāvā pats vai to dara, izmantojot tā kontrolē esošu korporatīvās tīmekļa vietnes lietotāju, salīdzinājumā ar attieksmi pret tām precēm vai pakalpojumiem, ko piedāvā konkurējoši korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji. Lai nodrošinātu proporcionalitāti, šis pienākums būtu jāpiemēro vispārējā tiešsaistes meklētājprogrammas līmenī, nevis tādu atsevišķu preču vai pakalpojumu līmenī, ko piedāvā, izmantojot minētos pakalpojumus.

- (32) Šajā regulā būtu jāaplūko konkrēti līguma noteikumi, jo īpaši situācijās ar nelīdzsvarotu spēku samēru sarunu risināšanā, lai nodrošinātu, ka līgumattiecības tiek īstenotas labticīgi un pamatojoties uz godprātību darījumos. Paredzamība un pārredzamība prasa, lai komerciālajiem lietotājiem tiktu dota reāla iespēja iepazīties ar izmaiņām noteikumos, kurus tādēļ nevajadzētu piemērot ar atpakaļejošu spēku, izņemot tad, ja tās ir balstītas uz juridisku vai normatīvu pienākumu vai tās ir izdevīgas minētajiem komerciālajiem lietotājiem. Turklāt komerciālajiem lietotājiem būtu jāpiedāvā skaidrība par noteikumiem, saskaņā ar kuriem var izbeigt to līgumattiecības ar tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu jānodrošina, ka izbeigšanas noteikumi vienmēr ir proporcionāli un ka tos var izmantot bez liekām grūtībām. Visbeidzot, komerciālie lietotāji būtu pilnībā jāinformē par jebkādu piekļuvi, kas tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem saglabājas pēc līguma termiņa beigām, attiecībā uz informāciju, ko komerciālie lietotāji sniedz vai rada tiešsaistes starpniecības pakalpojumu izmantošanas kontekstā.

- (33) Tiešsaistes platformu ekonomikā spēja piekļūt datiem, tostarp personas datiem, un izmantot tos var pavērt iespēju radīt būtisku vērtību — gan kopumā, gan iesaistītajiem komerciālajiem lietotājiem un tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem. Līdz ar to ir svarīgi, lai tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji sniegtu komerciālajiem lietotājiem skaidru aprakstu par to, kādā apmērā, veidā un ar kādiem nosacījumiem minētie pakalpojumu sniedzēji piekļūst konkrētu kategoriju datiem un izmanto tos. Aprakstam vajadzētu būt samērīgam, un tas varētu attiekties uz vispārīgiem piekļuves nosacījumiem, nevis uz faktisko datu vai datu kategoriju pilnīgu identifikāciju. Tomēr aprakstā varētu iekļaut arī konkrētu faktisko datu veidu identifikāciju un īpašus piekļuves nosacījumus, kas varētu būt ļoti svarīgi komerciālajiem lietotājiem. Šādi dati varētu ietvert komerciālo lietotāju uzkrātos vērtējumus un atsauksmes par tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem. Kopumā aprakstam būtu jāļauj komerciālajiem lietotājiem saprast, vai tie var izmantot datus, lai veicinātu vērtības radīšanu, tostarp, iespējams, saglabājot trešo personu datu pakalpojumus.
- (34) Tādā pašā veidā ir svarīgi, lai komerciālie lietotāji saprastu, vai pakalpojumu sniedzējs apmainās ar trešām personām ar jebkādiem datiem, kas iegūti, komerciālajiem lietotājiem izmantojot starpniecības pakalpojumus. Komerciālie lietotāji būtu jo īpaši jāinformē par jebkādu datu apmaiņu ar trešām personām, kas notiek nolūkos, kuri nav nepieciešami tiešsaistes starpniecības pakalpojumu pienācīgai darbībai; piemēram, ja pakalpojuma sniedzējs sniedz datus par naudu komerciālu apsvērumu dēļ. Lai ļautu komerciālajiem lietotājiem pilnībā izmantot pieejamās tiesības ietekmēt šādu datu koplietošanu, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu skaidri informēt arī par iespējām atteikties no datu koplietošanas, ja šāda iespēja pastāv saskaņā ar līgumattiecībām ar komerciālo lietotāju.

- (35) Minētās prasības nebūtu jāsaprot kā jebkāds pienākums tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem izplatīt vai neizplatīt personas datus vai nepersonālos datus saviem komerciālajiem lietotājiem. Tomēr pārredzamības pasākumi varētu palīdzēt intensīvākai datu koplietošanai un kā nozīmīgs inovācijas un izaugsmes avots sekmēt centienus radīt vienotu Eiropas datu telpu. Personas datu apstrādē būtu jāievēro Savienības tiesiskais regulējums attiecībā uz fizisku personu aizsardzību saistībā ar personas datu apstrādi, kā arī attiecībā uz privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību elektroniskajos sakaros, jo īpaši Regula (ES) 2016/679¹, Direktīva (ES) 2016/680² un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK³.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (Direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp.).

- (36) Atsevišķos gadījumos tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji ar saviem noteikumiem varētu ierobežot komerciālos lietotājus, kuri vēlas, izmantojot citus līdzekļus, nevis minētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, piedāvāt patērētājiem preces vai pakalpojumus ar izdevīgākiem nosacījumiem. Minētajos gadījumos attiecīgajiem pakalpojumu sniedzējiem būtu jānorāda šādas rīcības iemesls, jo īpaši atsaucoties uz galvenajiem ekonomiskajiem, komerciālajiem vai juridiskajiem apsvērumiem attiecībā uz ierobežojumiem. Tomēr šis pārredzamības pienākums nebūtu jāsaprot kā tāds, kas ietekmē šādu ierobežojumu likumības novērtēšanu saskaņā ar citiem Savienības tiesību aktiem vai dalībvalstu tiesību aktiem, kuri ir saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, tostarp konkurences un negodīgas komercprakses jomā, un šādu tiesību aktu piemērošanu.

- (37) Lai komerciālajiem lietotājiem, tostarp tiem, kuru attiecīgo tiešsaistes starpniecības pakalpojumu izmantošana varētu tikt ierobežota, apturēta vai pārtraukta, dotu iespēju piekļūt tūlītējiem, piemērotiem un efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu jāievieš iekšēja sūdzību izskatīšanas sistēma. Iekšējās sūdzību izskatīšanas sistēmas mērķim vajadzētu būt balstītam uz pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principiem, ko piemēro vienādās situācijās, un nodrošināt, ka ievērojamu daļu sūdzību tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs un attiecīgais komerciālais lietotājs var atrisināt divpusēji un pieņemamā laikposmā. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji varētu saglabāt sava pieņemtā lēmuma spēkā esamību sūdzības izskatīšanas laikā. Jebkurš mēģinājums panākt vienošanos, izmantojot iekšējās sūdzību izskatīšanas procesu, neietekmē tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju vai komerciālo lietotāju tiesības ierosināt tiesvedību jebkurā brīdī iekšējā sūdzības izskatīšanas procesā vai pēc tam. Turklāt tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpublicē un vismaz reizi gadā jāpārbauda informācija par savas iekšējās sūdzību izskatīšanas sistēmas darbību un efektivitāti, lai palīdzētu komerciālajiem lietotājiem izprast galvenos problēmu veidus, kas var rasties saistībā ar dažādu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu, un iespēju ātri un efektīvi panākt divpusēju atrisinājumu.

- (38) Šīs regulas prasības attiecībā uz iekšējām sūdzību izskatīšanas sistēmām noteiktas, lai tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem nodrošinātu pietiekamu elastīgumu šo sistēmu uzturēšanā un konkrētu sūdzību risināšanā, tādējādi līdz minimumam samazinot administratīvo slogu. Turklāt iekšējām sūdzību izskatīšanas sistēmām būtu jāļauj tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem vajadzības gadījumā samērīgā veidā vērsties pret jebkādu minēto sistēmu negodprātīgu izmantošanu, ko daži komerciālie lietotāji varētu censties darīt. Ņemot vērā šādu sistēmu izveides un darbības izmaksas, ir lietderīgi no minētajiem pienākumiem atbrīvot jebkuru tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju, kas ir mazais uzņēmums saskaņā ar attiecīgajiem Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK¹ noteikumiem. Minētajā ieteikumā izklāstītie konsolidācijas noteikumi nodrošina, ka ir novērsta jebkāda apiešana. Minētajam atbrīvojumam nevajadzētu skart minēto uzņēmumu tiesības brīvprātīgi izveidot iekšējo sūdzību izskatīšanas sistēmu, kas atbilst šajā regulā izklāstītajiem kritērijiem.
- (39) Ar vārda “iekšēja” izmantošanu nebūtu jāsaprot, ka tiek liegta iekšējo sūdzību izskatīšanas sistēmu deleģēšana ārējam pakalpojumu sniedzējam vai citai korporatīvai struktūrai, kamēr šāds sniedzējs vai cita korporatīvā struktūra ir pilnīgi atbildīga un tai ir iespēja nodrošināt iekšējās sūdzību izskatīšanas sistēmas atbilstību šīs regulas prasībām.

¹ Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

- (40) Mediācija var piedāvāt tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem un to komerciālajiem lietotājiem līdzekļus strīdu izšķiršanai pieņemamā veidā, neizmantojot tiesvedību, kas var būt laikietilpīga un dārga. Tāpēc tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu jāatvieglo mediācija, proti, jānorāda vismaz divi publiski vai privāti mediatori, kurus viņi vēlas iesaistīt. Prasības norādīt minimālo mediatoru skaitu mērķis ir nodrošināt mediatoru neitralitāti. Ja mediatori savus pakalpojumus sniedz no vietas ārpus Savienības, tie būtu jānorāda tikai tad, ja ir pārliecība, ka šo pakalpojumu izmantošana attiecīgajiem komerciālajiem lietotājiem nekādā veidā neatņem tiesisko aizsardzību, ko nodrošina Savienības vai dalībvalstu tiesību akti, tostarp šīs regulas prasības un piemērojamie tiesību akti par personas datu un komercnoslēpumu aizsardzību. Lai minētie mediatori būtu pieejami, taisnīgi un cik vien iespējams ātri, efektīvi un lietderīgi, tiem būtu jāatbilst noteiktiem kritērijiem. Tomēr tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem un viņu komerciālajiem lietotājiem joprojām vajadzētu būt brīvībai kopīgi norādīt jebkuru mediatoru pēc savas izvēles pēc tam, kad starp tiem izraisījies strīds. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/52/EK¹ šajā regulā paredzētajai mediācijai vajadzētu būt brīvprātīgai procedūrai tādā nozīmē, ka puses pašas ir atbildīgas par procesu un var to sākt un izbeigt jebkurā laikā. Neskarot tās brīvprātīgo raksturu, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu labā ticībā jāizskata lūgumi iesaistīties šajā regulā paredzētajā mediācijā.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/52/EK (2008. gada 21. maijs) par konkrētiem mediācijas aspektiem civillietās un komercietās (OV L 136, 24.05.2008., 3. lpp.).

- (41) Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu jāsedz samērīga mediācijas izmaksu daļa, ņemot vērā visus attiecīgos konkrētās lietas elementus. Minētajā sakarā mediatoram būtu jāiesaka, kāda ir samērīga daļa konkrētajā gadījumā. ņemot vērā izmaksas un administratīvo slogu, kas saistīti ar nepieciešamību noteikumos norādīt mediatorus, ir lietderīgi no minētā pienākuma atbrīvot visus tos tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējus, kas ir mazie uzņēmumi saskaņā ar attiecīgajiem Ieteikuma 2003/361/EK noteikumiem. Minētajā ieteikumā paredzētie konsolidācijas noteikumi nodrošina, ka ir novērsta jebkāda minētā pienākuma apiešana. Tomēr tam nevajadzētu skart minēto uzņēmumu tiesības savos noteikumos norādīt mediatorus, kas atbilst šajā regulā izklāstītajiem kritērijiem.

- (42) Tā kā tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem vienmēr vajadzētu būt pienākumam noteikt mediatorus, kurus tie vēlas iesaistīt, un pienākumam labticīgi iesaistīties jebkādos mediācijas centienos, ko veic, ievērojot šo regulu, šie pienākumi būtu jānosaka tā, lai nepieļautu, ka komerciālie lietotāji mediācijas sistēmu izmanto ļaunprātīgi. Komerciālajiem lietotājiem arī vajadzētu būt pienākumam mediācijā iesaistīties labticīgi. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem nevajadzētu būt pienākumam iesaistīties mediācijā, ja komerciāls lietotājs ierosina lietu par tematu, ar kuru saistībā šis komerciālais lietotājs ir iepriekš iesniedzis mediācijas lietu un minētajā lietā mediators ir konstatējis, ka komerciālais lietotājs nav rīkojies labticīgi. Tāpat tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem nevajadzētu būt pienākumam iesaistīties mediācijā ar komerciālajiem lietotājiem, kuri ir mediatoram vairākkārt nesekmīgi centušies iesniegt lietas mediācijai. Šādām izņēmuma situācijām nevajadzētu ierobežot komerciālā lietotāja spēju iesniegt mediācijas lietu, ja, kā noteicis mediators, mediācijas temats nav saistīts ar iepriekšējām lietām.
- (43) Lai Savienībā veicinātu ar tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu saistītu strīdu izšķiršanu, izmantojot mediāciju, Komisijai ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm būtu jāveicina specializētu mediācijas organizāciju izveide, jo tādu pašlaik nav. Tādu mediatoru iesaistei, kuriem ir specializētas zināšanas par tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem, kā arī zināšanas par konkrētajām nozarēm, kurās minētie pakalpojumi tiek sniegti, būtu jāvairo abu pušu uzticēšanās mediācijas procesam un jāpalielina iespēja šajā procesā panākt ātru, taisnīgu un apmierinošu rezultātu.

- (44) Dažādi faktori, piemēram, ierobežoti finanšu līdzekļi, bailes no atbildes rīcības un ekskluzīvas tiesības izvēlēties noteikumos ietveramos tiesas un valsts tiesību aktu noteikumus, var ierobežot esošo tiesiskās aizsardzības iespēju efektivitāti, jo īpaši to iespēju efektivitāti, kuras izmantojot, komerciālajiem lietotājiem vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem jārīkojas atsevišķi un jābūt identificējamiem. Lai nodrošinātu šīs regulas efektīvu piemērošanu, būtu jāparedz, ka organizācijas, apvienības, kas pārstāv komerciālos lietotājus vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājus, kā arī noteiktas dalībvalstīs izveidotās publiskās iestādes var iesniegt prasību valstu tiesās saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tostarp valsts procesuālajām prasībām. Šādai prasību iesniegšanai valstu tiesās vajadzētu būt vērstai uz to, lai apturētu vai aizliegtu šajā regulā izklāstīto noteikumu pārkāpumus un novērstu turpmākus zaudējumus, kas varētu apdraudēt ilgtspējīgas darbības attiecības tiešsaistes platformu ekonomikā. Lai nodrošinātu, ka šādas organizācijas vai apvienības minētās tiesības īsteno efektīvi un piemērotā veidā, tām vajadzētu atbilst noteiktiem kritērijiem. Konkrētāk, tām jābūt pienācīgi izveidotām saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktu, tām jābūt bezpeļņas struktūrām un tām jāīsteno savi mērķi ilgstošā veidā. Minētajām prasībām būtu jānovērš jebkāda organizāciju vai apvienību *ad hoc* veidošana konkrētai darbībai vai konkrētām darbībām vai nolūkā iegūt peļņu. Turklāt būtu jānodrošina, ka finansētājiem, kuri ir trešās personas, nav nepienācīgas ietekmes uz minēto organizāciju vai apvienību lēmumu pieņemšanu.

Lai izvairītos no interešu konflikta, jo īpaši vajadzētu nepieļaut tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju vai tiešsaistes meklētājprogrammu nepienācīgu ietekmi uz organizācijām vai apvienībām, kuras pārstāv komerciālos lietotājus vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājus. Novērtēt, vai šie atbilstības kritēriji ir izpildīti, valstu tiesām palīdzēs pilnībā publiski atklāta informācija par dalību un finansējuma avotiem. Ņemot vērā attiecīgo publisko iestāžu īpašo statusu dalībvalstīs, kurās šādas iestādes ir izveidotas, būtu jānosaka vienīgi tas, ka tām saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktu noteikumiem ir īpaši uzdots veikt šādus pasākumus vai nu attiecīgo pušu kopējās interesēs, vai arī vispārējās interesēs, bez nepieciešamības šos kritērijus piemērot šādām publiskām iestādēm. Jebkādām šādām darbībām nekādā veidā nevajadzētu ietekmēt komerciālo lietotāju un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju tiesības veikt tiesiskas darbības individuāli.

- (45) Būtu jāpaziņo Komisijai to organizāciju, apvienību un publisko iestāžu identitāte, kurām dalībvalstu ieskatā vajadzētu būt kvalificētām celt prasību saskaņā ar šo regulu. Šādā paziņojumā dalībvalstīm būtu jāveic konkrēta atsauce uz attiecīgajiem valsts noteikumiem, saskaņā ar kuriem organizācija, apvienība vai publiska iestāde tika izveidota, un attiecīgā gadījumā jāatsaucas uz attiecīgo publisko reģistru, kurā organizācija vai apvienība ir reģistrēta. Ar šo dalībvalstīm doto papildu izraudzīšanās iespēju būtu jānodrošina zināma juridiskā noteiktība un pārredzamība, uz ko komerciālie lietotāji un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji var paļauties. Vienlaikus tās mērķis ir padarīt juridiskās procedūras efektīvākas un īsākas, kas šķiet piemēroti šādā kontekstā. Komisijai būtu jānodrošina minēto organizāciju, apvienību un publisko iestāžu saraksta publicēšana *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Iekļaušanai minētajā saraksta vajadzētu kalpot kā atspēkojamam pierādījumam par prasības cēlējas organizācijas, apvienības vai publiskas iestādes tiesībspēju un rīcībspēju. Ja pastāv bažas attiecībā uz kādu izraudzīšanu, dalībvalstij, kas organizāciju, apvienību vai publisko iestādi ir izraudzījusies, būtu minētās bažas jāizmeklē. Organizācijām, apvienībām un publiskām iestādēm, kuras dalībvalsts nav izraudzījusies, vajadzētu būt iespējai celt prasību valsts tiesās, turklāt to tiesībspēju pārbauda saskaņā ar šajā regulā izklāstītajām prasībām.

- (46) Dalībvalstīm būtu jānosaka pienākums nodrošināt šīs regulas atbilstīgu un efektīvu piemērošanu. Dalībvalstīs jau pastāv atšķirīgas izpildes sistēmas, un tām nebūtu jānosaka pienākums veidot jaunas valsts izpildes struktūras. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai uzticēt pastāvošajām iestādēm, tostarp tiesām, šī regulas izpildi. Šai regulai nebūtu jāuzliek pienākums dalībvalstīm nodrošināt *ex officio* izpildi vai uzlikt soda naudas.
- (47) Komisijai ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm būtu nepārtraukti jāuzrauga šīs regulas piemērošana. Šajā sakarā Komisijai būtu jācenšas izveidot plašu informācijas apmaiņas tīklu, iesaistot attiecīgās ekspertu struktūras, izcilības centrus un tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centru. Dalībvalstīm pēc pieprasījuma būtu jāsniedz Komisijai visa attiecīgā informācija, kas šajā sakarā ir to rīcībā. Visbeidzot, šīm darbībām būtu jāgūst labums no tā, ka kopumā palielināsies pārredzamība komerciālo lietotāju un tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju un tiešsaistes meklētājprogrammu komerciālajās attiecībās, ko ir iecerēts panākt ar šo regulu. Lai efektīvi pildītu savus 16. un 18. pantā paredzētos pienākumus, Komisijai būtu jācenšas vākt informāciju no tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem attiecīgā gadījumā būtu godprātīgi jāsadarbojas nolūkā veicināt šādu datu vākšanu.

- (48) Rīcības kodeksi, ko izstrādājuši vai nu attiecīgie pakalpojumu sniedzēji vai arī tos pārstāvošas organizācijas vai apvienības, var veicināt šīs regulas pareizu piemērošanu, tādēļ to izstrāde būtu jāveicina. Izstrādājot šādus rīcības kodeksus un apspriežoties ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, būtu jāņem vērā attiecīgo nozaru īpatnības, kā arī MVU īpatnības. Šādi rīcības kodeksi būtu jāformulē objektīvā un nediskriminējošā veidā.
- (49) Komisijai būtu šī regula periodiski jāizvērtē un cieši jāuzrauga tās ietekme uz tiešsaistes platformu ekonomiku, galvenokārt ar mērķi noteikt grozījumu nepieciešamību, ņemot vērā attiecīgo tehnoloģiju vai tirgus attīstību. Novērtējumā būtu jāvērtē arī ietekme uz komerciālajiem lietotājiem, kas varētu rasties, ja tiek izmantotas ekskluzīvas tiesības izvēlēties noteikumos ietveramos tiesas valsts tiesību aktu noteikumus, ko vienpusēji nosaka tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji. Lai gūtu plašu priekšstatu par norisēm nozarē, vērtējumā būtu jāņem vērā dalībvalstu un attiecīgo ieinteresēto personu pieredze. Šīs regulas novērtējumā, kas jāveic Komisijai, vajadzīgās informācijas ieguvē būtiska nozīme ir tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centra ekspertu grupai, kura izveidota saskaņā ar Komisijas Lēmumu C(2018)2393. Tāpēc Komisijai būtu pienācīgi jāņem vērā atzinumi un ziņojumi, ko tai iesniedz minētā grupa. Pēc novērtējuma Komisijai būtu jāveic nepieciešamie pasākumi. Var būt lietderīgi veikt turpmākus pasākumus, tostarp pieņemt normatīvus aktus, ja izrādās, ka ar šajā regulā paredzētajām normām nepietiek, lai pienācīgi risinātu nozarē izplatīto nelīdzsvarotību un negodīgu komercpraksi.

- (50) Sniedzot šajā regulā prasīto informāciju, pēc iespējas būtu jāņem vērā personu ar invaliditāti īpašās vajadzības saskaņā ar mērķiem, kas noteikti Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām¹.
- (51) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi — proti, nodrošināt taisnīgu, paredzamu, ilgtspējīgu un uzticamu tiešsaistes uzņēmējdarbības vidi iekšējā tirgū — nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet mēroga un ietekmes dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā būtu jāparedz vienīgi tie pasākumi, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (52) Šīs regulas nolūks ir nodrošināt, ka pilnībā tiek ievērotas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, kā noteikts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā, un veicināt darījumdarbības brīvību, kā noteikts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 16. pantā,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

¹ Padomes Lēmums 2010/48/EK (2009. gada 26. novembris) par to, lai Eiropas Kopiena noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (OV L 23, 27.1.2010., 37. lpp.).

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šīs regulas mērķis ir veicināt iekšējā tirgus pienācīgu darbību, izklāstot noteikumus, kas garantē, ka tiešsaistes starpniecības pakalpojumu komerciālajiem lietotājiem un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem saistībā ar tiešsaistes meklētājprogrammām tiek nodrošināta pienācīga pārredzamība, taisnīgums un efektīvi tiesiskās aizsardzības līdzekļi.
2. Šo regulu piemēro tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem un tiešsaistes meklētājprogrammām, ko nodrošina vai piedāvā nodrošināt attiecīgi komerciālajiem lietotājiem un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem, kuru uzņēmējdarbības vieta vai dzīvesvieta ir Savienībā un kuri, izmantojot minētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumus vai tiešsaistes meklētājprogrammas, piedāvā preces vai pakalpojumus patērētājiem, kas atrodas Savienībā, neatkarīgi no minēto pakalpojumu sniedzēju uzņēmējdarbības veikšanas vietas vai dzīvesvietas un neatkarīgi no tā, kādi tiesību akti citādi būtu piemērojami.
3. Šo regulu nepiemēro tiešsaistes maksājumu pakalpojumiem vai reklāmu rīkiem vai tiešsaistes reklāmu apmaiņas platformām, ja to mērķis nav atvieglot tiešo darījumu uzsākšanu un ja tās neparedz līgumattiecības ar patērētājiem.

4. Šī regula neskar valstu noteikumus, kuri saskaņā ar Savienības tiesībām aizliedz vienpusēju rīcību vai negodīgu komercpraksi vai piemēro sankcijas par to, ciktāl uz attiecīgajiem aspektiem neattiecas šī regula. Šī regula neskar valstu civiltiesības, jo īpaši līgumtiesības, piemēram, noteikumus par līguma spēkā esamību, rašanos, sekām vai izbeigšanu, ciktāl valstu civiltiesību noteikumi atbilst Savienības tiesībām un ciktāl uz attiecīgajiem aspektiem neattiecas šīs regulas noteikumi.
5. Šī regula neskar Savienības tiesību aktus, jo īpaši Savienības tiesību aktus, kas piemērojami tādās jomās kā tiesu iestāžu sadarbība civillietās, konkurence, datu aizsardzība, komercnoslēpumu aizsardzība, patērētāju tiesību aizsardzība, elektroniskā komercija un finanšu pakalpojumi.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “komerciālais lietotājs” ir jebkura privātpersona, kas rīkojas savas komerciālās vai profesionālās darbības ietvaros, vai jebkura juridiska persona, kas, izmantojot tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, piedāvā patērētājiem preces vai pakalpojumus nolūkos, kas saistīti ar tās komercdarbību, darījumdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju;

- 2) “tiešsaistes starpniecības pakalpojumi” ir pakalpojumi, kas atbilst visām šādām prasībām:
- a) tie ir informācijas sabiedrības pakalpojumi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/1535¹ 1. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē;
 - b) tie ļauj komerciālajiem lietotājiem piedāvāt preces vai pakalpojumus patērētājiem nolūkā atvieglot tiešo darījumu uzsākšanu starp šiem komerciālajiem lietotājiem un patērētājiem neatkarīgi no tā, kur šie darījumi beigās tiek noslēgti;
 - c) tos sniedz komerciālajiem lietotājiem, pamatojoties uz līgumattiecībām starp šo pakalpojumu sniedzēju un komerciālajiem lietotājiem, kuri piedāvā preces vai pakalpojumus patērētājiem;
- 3) “tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas sniedz vai piedāvā sniegt komerciālajiem lietotājiem tiešsaistes starpniecības pakalpojumus;
- 4) “patērētājs” ir jebkura fiziska persona, kura rīkojas nolūkos, kas nav saistīti ar šīs personas komercdarbību, uzņēmējdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju;

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (OV L 241, 17.9.2015., 1. lpp.).

- 5) “tiešsaistes meklētājprogramma” ir digitālais pakalpojums, kas ļauj lietotājiem ievadīt vaicājumus nolūkā veikt meklējumus principā visās tīmekļa vietnēs vai visās tīmekļa vietnēs konkrētā valodā, pamatojoties uz vaicājumu par jebkādu tematu atslēgvārda, frāzes, balss pieprasījuma vai citu ievaddatu veidā, un sniedz rezultātus visos formātos, kuros var atrast informāciju saistībā ar prasīto saturu;
- 6) “tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas nodrošina vai piedāvā nodrošināt lietotājiem tiešsaistes meklētājprogrammas;
- 7) “korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas izmanto tiešsaistes saskarni, proti, programmatūru, tostarp tīmekļa vietni vai tās daļu, un lietojumprogrammas, tostarp mobilās lietotnes, lai patērētājiem piedāvātu preces vai pakalpojumus nolūkos, kas saistīti ar tās komercdarbību, darījumdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju;
- 8) “ranžējums” ir relatīvā pamanāmība, ko piešķir precēm vai pakalpojumiem, kurus piedāvā, izmantojot tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, vai atbilstība, ko tiešsaistes meklētājprogrammas piešķir meklēšanas rezultātiem, un ko attiecīgi tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji vai tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji attēlo, izkārtoti vai paziņo neatkarīgi no šādai attēlošanai, izkārtotošanai vai paziņošanai izmantotajām tehnoloģijām;
- 9) “kontrole” ir uzņēmuma īpašumtiesības vai spēja uzņēmumu izšķiroši ietekmēt Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004¹ 3. panta 2. punkta nozīmē;

¹ Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās regula) (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.).

- 10) “noteikumi” ir visi noteikumi un nosacījumi vai specifikācijas neatkarīgi no to nosaukuma vai formas, kuri reglamentē līgumattiecības starp tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju un tā komerciālajiem lietotājiem un kurus vienpusēji nosaka tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs, izvērtējot minēto vienpusējo noteikšanu, veicot vispārēju novērtējumu, kuram iesaistīto pušu relatīvais lielums, tas, ka ir notikušas sarunas vai ka konkrētas noteikumu normas varētu būt apspriestas šādās sarunās un tās kopīgi noteikuši attiecīgais pakalpojumu sniedzējs un komerciālais lietotājs, pats par sevi nav izšķirošs faktors;
- 11) “palīgpreces un palīgpakalpojumi” ir preces un pakalpojumi, ko komerciālais lietotājs ar tiešsaistes starpniecības pakalpojumu palīdzību pirms tā darījuma pabeigšanas, kuru sācis tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs, piedāvā patērētājam papildus primārajai precei vai pakalpojumam;
- 12) “mediācija” ir jebkurš strukturēts process, kā definēts Direktīvas 2008/52/EK par 3. panta a) punktā;
- 13) “pastāvīgs informācijas nesējs” ir jebkurš instruments, kas ļauj komerciālajiem lietotājiem glabāt tiem personīgi adresētu informāciju tādā veidā, ka tā ir pieejama turpmākai izmantošanai, tik ilgi, cik tas ir atbilstoši informācijas nolūkiem, un tā, lai būtu iespējams uzglabāto informāciju reproducēt nemainītā veidā.

3. pants

Noteikumi

1. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka to noteikumi:
 - a) ir sagatavoti vienkāršā un skaidri saprotamā valodā;
 - b) ir viegli pieejami komerciālajiem lietotājiem visos ar tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju izveidoto komercattiecību posmos, tostarp posmā pirms līguma noslēgšanas;
 - c) sniedz pamatu lēmumiem pilnībā vai daļēji apturēt, izbeigt vai noteikt jebkurus citus ierobežojumus attiecībā uz to tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu komerciālajiem lietotājiem;
 - d) ietver informāciju par jebkādiem papildu izplatīšanas kanāliem un iespējamām saistītām programmām, ar kuru starpniecību tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji varētu pārdot komerciālo lietotāju piedāvātās preces un pakalpojumus;
 - e) ietver vispārīgu informāciju par noteikumu ietekmi uz komerciālo lietotāju īpašumtiesībām un intelektuālā īpašuma tiesību kontroli.
2. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji attiecīgajiem komerciālajiem lietotājiem pastāvīgā informācijas nesējā paziņo par jebkādiem ierosinātajām savu noteikumu izmaiņām.

Ierosinātās izmaiņas neīsteno pirms tāda paziņošanas termiņa beigām, kas ir pamatots un samērīgs ar paredzēto izmaiņu raksturu un apjomu, kā arī ar to sekām attiecīgajam komerciālajam lietotājam. Minētais paziņošanas termiņš ir vismaz 15 dienas no dienas, kad tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs attiecīgajiem komerciālajiem lietotājiem paziņo par ierosinātajām izmaiņām. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji atvēl ilgāku paziņošanas termiņu, ja tas ir vajadzīgs, lai sniegtu komerciālajiem lietotājiem iespēju veikt tehniskus vai komerciālus pielāgojumus nolūkā nodrošināt atbilstību izmaiņām.

Attiecīgajam komerciālajam lietotājam ir tiesības izbeigt līgumu ar tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju pirms ir beidzies paziņošanas termiņš. Šāda izbeigšana stājas spēkā 15 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas saskaņā ar pirmo daļu, ja vien līgumā nav paredzēts īsāks termiņš.

Attiecīgie komerciālie lietotāji jebkurā brīdī pēc tam, kad saņemts paziņojums saskaņā ar pirmo daļu, var vai nu ar rakstisku paziņojumu, vai skaidri apstiprinošu darbību atteikties no šā punkta otrajā daļā minētā paziņošanas termiņa.

Jaunu preču vai pakalpojumu iesniegšanu tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem paziņošanas termiņa laikā uzskata par skaidri apstiprinošu darbību, ar ko atsakās no paziņošanas termiņa, izņemot gadījumos, kad saprātīgs un samērīgs paziņošanas laikposms pārsniedz 15 dienas, jo izmaiņas noteikumos prasa, lai komerciālais lietotājs veiktu būtiskus tehniskus pielāgojumus savām precēm vai pakalpojumiem. Šādos gadījumos neuzskata, ka komerciālais lietotājs automātiski atsakās no paziņošanas perioda, ja tas iesniedz jaunas preces un pakalpojumus.

3. Noteikumi — vai konkrētas to normas —, kas neatbilst 1. punkta prasībām, kā arī noteikumu izmaiņas, kuras tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs īsteno pretēji 2. punkta noteikumiem, nav spēkā.
4. Šā panta 2. punkta otrajā daļā minēto paziņošanas termiņu nepiemēro, ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējam:
 - a) ir juridiskas vai normatīvas saistības, kas tam uzliek pienākumu izmainīt savus noteikumus tādā veidā, ka tas nevar ievērot 2. punkta otrajā daļā minēto paziņošanas termiņu;
 - b) ir izņēmuma kārtā jāizmaina savi noteikumi, lai novērstu neparedzētu un tūlītēju apdraudējumu, kas saistīts ar tiešsaistes starpniecības pakalpojumu, klientu vai komerciālo lietotāju aizsardzību pret krāpšanu, ļaunprogrammatūru, surogātpastu, datu pārkāpumiem vai citiem kibernetikas riskiem.
5. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka komerciālā lietotāja, kurš nodrošina preces vai pakalpojumus tiešsaistes starpniecības pakalpojumos, identitāte ir skaidri atpazīstama.

4. pants

Ierobežošana, apturēšana un izbeigšana

1. Ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs nolemj ierobežot vai apturēt savu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu konkrētam komerciālam lietotājam attiecībā uz konkrētām minētā komerciālā lietotāja piedāvātām precēm vai pakalpojumiem, tas attiecīgajam komerciālajam lietotājam pastāvīgā informācijas nesējā pirms pakalpojumu ierobežošana vai apturēšanas brīdī, kad šāda apturēšana vai ierobežošana stājas spēkā, sniedz minētā lēmuma pamatojumu.
2. Ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs nolemj izbeigt visu savu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu konkrētam komerciālam lietotājam, tas attiecīgajam komerciālajam lietotājam vismaz 30 dienas pirms pakalpojumu izbeigšanas stāšanās spēkā pastāvīgā informācijas nesējā sniedz minētā lēmuma pamatojumu.
3. Ierobežošanas, apturēšanas vai izbeigšanas gadījumā tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs sniedz komerciālajam lietotājam iespēju precizēt faktus un apstākļus 11. pantā minētā iekšējā sūdzību izskatīšanas procesa ietvaros. Ja ierobežošanu, apturēšanu vai izbeigšanu atceļ starpniecības pakalpojumu sniedzējs, tas bez nepamatotas kavēšanās atjauno komerciālo lietotāju, tostarp nodrošinot komerciālajam lietotājam jebkādu piekļuvi personas vai citiem datiem vai abu šo veidu datiem, kāda tam bija, kad tas izmantoja attiecīgo tiešsaistes starpniecības pakalpojumu, pirms stājās spēkā ierobežošana, apturēšana vai izbeigšana.

4. Šā panta 2. punktā minēto paziņošanas termiņu nepiemēro, ja uz tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju:

- a) attiecas juridiskas vai normatīvas saistības, kas tam uzliek pienākumu izbeigt vai ierobežot visu savu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu konkrētam komerciālam lietotājam tādā veidā, kas tam neļauj ievērot minēto paziņošanas termiņu, vai
- b) tas izmanto izbeigšanas tiesības sevišķi svarīga iemesla dēļ saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kas atbilst Savienības tiesību aktiem;
- c) tas var pierādīt, ka attiecīgais komerciālais lietotājs ir atkārtoti pārkāpis piemērojamos noteikumus, kā rezultātā pakalpojumu sniedzējs izbeidza sniegt visus attiecīgos tiešsaistes starpniecības pakalpojumus vai ierobežoja to sniegšanu.

Gadījumos, kad 2. punktā minēto paziņošanas termiņu nepiemēro, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs bez nepamatotas kavēšanās pastāvīgā informācijas nesējā sniedz attiecīgajam komerciālajam lietotājam minētā lēmuma pamatojumu.

5. Šā panta 1. un 2. punktā un 4. punkta otrajā daļā minētajā pamatojumā ietver atsauci uz konkrētiem faktiem vai apstākļiem, tostarp trešo pušu veiktu paziņojumu saturu, kuru rezultātā tika pieņemts tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēja lēmums, kā arī atsauci uz minētā lēmuma attiecīgajiem iemesliem, kas minēti 3. panta 1. punkta c) apakšpunktā.

Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējam nav jāsniedz lēmuma pamatojums, ja tam ir juridiskas vai normatīvas saistības nesniegt konkrētus faktus vai apstākļus vai atsauci uz piemērojamo pamatojumu vai pamatojumiem, vai ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs var pierādīt, ka attiecīgais komerciālais lietotājs ir vairākkārt pārkāpis piemērojamos noteikumus, kā rezultātā pakalpojumu sniedzējs izbeidza sniegt visus attiecīgos tiešsaistes starpniecības pakalpojumus vai ierobežoja to sniegšanu.

5. pants

Ranžējums

1. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji savos noteikumos izklāsta galvenos parametrus, pēc kuriem nosaka ranžējumu, un minēto galveno parametru relatīvās nozīmes piešķiršanas pamatojumu pretstatā citiem parametriem.
2. Tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji viegli un publiski pieejamā aprakstā, kas sagatavots vienkāršā un skaidri saprotamā valodā un pieejams minēto pakalpojumu sniedzēju tiešsaistes meklētājprogrammās, izklāsta galvenos parametrus, kuri atsevišķi vai kopā ir visbūtiskākie ranžējuma noteikšanā, un šo parametru relatīvo svarīgumu. Tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji šo aprakstu regulāri atjaunina.

3. Ja galvenie parametri paredz iespēju par tiešu vai netiešu atlīdzību, ko komerciālie lietotāji vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji maksā attiecīgajam pakalpojumu sniedzējam, ietekmēt ranžējumu, minētais pakalpojumu sniedzējs saskaņā ar 1. un 2. punktā izklāstītajām prasībām apraksta arī minētās iespējas un to, kā šāda atlīdzība ietekmē ranžējumu.
4. Ja kādā īpašā gadījumā tiešsaistes meklētājprogrammas pakalpojuma sniedzējs ir mainījis ranžējuma kārtību vai izņēmis no saraksta kādu konkrētu tīmekļa vietni pēc trešās personas paziņojuma, pakalpojumu sniedzējs dod iespēju korporatīvās tīmekļa vietnes lietotājam pārbaudīt paziņojuma saturu.
5. Apraksti, kas minēti 1., 2. un 3. punktā, ir pietiekami, lai komerciālie lietotāji vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji varētu gūt atbilstošu izpratni par to, vai — un, ja tā ir, tad kā un cik lielā mērā — ranžēšanas mehānismā ņem vērā:
 - a) to preču un pakalpojumu īpašības, ko patērētājiem piedāvā tiešsaistes starpniecības pakalposumos vai tiešsaistes meklētājprogrammā;
 - b) minēto īpašību atbilstību minētajiem patērētājiem;
 - c) attiecībā uz tiešsaistes meklētājprogrammām — korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju izmantoto tīmekļa vietņu dizaina specifiku.

6. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem un tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem, ievērojot šā panta prasības, nav jāatklāj algoritmi un nekāda informācija, kas ar pamatotu noteiktību varētu maldināt patērētājus vai kaitēt patērētājiem, izmantojot manipulācijas ar meklēšanas rezultātiem. Šis pants neskar Direktīvu (ES) 2016/943.
7. Lai veicinātu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju un tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēju atbilstību šā panta prasībām, Komisija papildus šajā pantā noteiktajām pārredzamības prasībām sagatavo vadlīnijas.

6. pants

Papildu preces un pakalpojumi

Ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs vai trešās personas piedāvā patērētājiem palīgpreces un palīgpakalpojumus, tostarp finanšu produktus, izmantojot tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs savos noteikumos izklāsta piedāvāto palīgpreču un palīgpakalpojumu veidu un aprakstu un to, ar kādiem nosacījumiem komerciālajam lietotājam arī ir atļauts piedāvāt savas palīgpreces un palīgpakalpojumus, izmantojot tiešsaistes starpniecības pakalpojumus.

7. pants
Atšķirīga attieksme

1. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji savos noteikumos iekļauj aprakstu par jebkādu atšķirīgu attieksmi, ko tie piemēro vai varētu piemērot, no vienas puses, precēm vai pakalpojumiem, kurus patērētājiem minētajos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos piedāvā pats pakalpojumu sniedzējs vai jebkuri komerciālie lietotāji, ko minētais pakalpojumu sniedzējs kontrolē, un, no otras puses, precēm vai pakalpojumiem, kurus, piedāvā citi komerciālie lietotāji. Minētajā aprakstā norāda galvenos ekonomiskos, komerciālos vai juridiskos apsvērumus šādaī atšķirīgai attieksmei.
2. Tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji sniedz aprakstu par jebkādu atšķirīgu attieksmi, ko tie piemēro vai varētu piemērot, no vienas puses, precēm vai pakalpojumiem, kurus patērētājiem minētajos tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumos piedāvā pats pakalpojumu sniedzējs vai jebkuras korporatīvās tīmekļa vietnes lietotāji, ko minētais pakalpojumu sniedzējs kontrolē, un, no otras puses, precēm vai pakalpojumiem, kurus piedāvā citu korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minētajos aprakstos attiecīgā gadījumā jo īpaši ietver vismaz tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēja vai tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēja atšķirīgu attieksmi, ko īsteno ar īpašiem veiktiem pasākumiem, vai rīcību, kas saistīta ar kādu no turpmāk minētajiem elementiem:
- a) pakalpojumu sniedzēja vai komerciālo lietotāju vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju, kurus tas kontrolē, iespējama piekļuve jebkādiem personas datiem vai citiem datiem, vai abiem šāda veida datiem, kurus komerciālie lietotāji, korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji vai patērētāji sniedz, lai izmantotu attiecīgos tiešsaistes starpniecības vai tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumus, vai kuri rodas, sniedzot minētos pakalpojumus;
 - b) ranžējums vai citi pakalpojumu sniedzēja izmantotie iestatījumi, kas ietekmē patērētāju piekļuvi precēm vai pakalpojumiem, kurus piedāvā citi komerciālie lietotāji ar minēto tiešsaistes starpniecības pakalpojumu starpniecību vai citi korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji ar minēto tiešsaistes meklētājprogrammu starpniecību;
 - c) jebkāda tieša vai netieša atlīdzība par attiecīgo tiešsaistes starpniecības pakalpojumu vai tiešsaistes meklētājprogrammu izmantošanu;
 - d) jebkāda tieša vai netieša atlīdzība par tādu komerciālajam lietotājam vai korporatīvās tīmekļa vietnes lietotājam svarīgu pakalpojumu, funkcionalitātes vai tehniskās saskarnes izmantošanu, kas ir tieši saistīti ar attiecīgajiem tiešsaistes starpniecības pakalpojumu vai tiešsaistes meklētājprogrammu izmantošanu vai ir to palīgpakalpojumi, vai piekļuve tiem vai to izmantošanas nosacījumi.

8. pants

Īpaši līgumu nosacījumi

Lai nodrošinātu, ka tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju un komerciālo lietotāju līgumattiecības tiek īstenotas labticīgi un ir balstītas uz godprātību, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji:

- a) nepiemēro noteikumiem izmaiņas ar atpakaļejošu spēku, izņemot gadījumos, ja tādas ir nepieciešamas, lai pildītu juridiskas vai normatīvas saistības vai ja izmaiņas ar atpakaļejošu spēku ir labvēlīgas komerciālajiem lietotājiem;
- b) nodrošina, ka to noteikumos ir informācija par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem komerciālie lietotāji var izbeigt līgumattiecības ar tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju; un
- c) savos noteikumos sniedz aprakstu par tehnisko un līgumisko piekļuvi vai šādas piekļuves neesību informācijai, ko snieguši vai ģenerējuši komerciālie lietotāji un kuru pakalpojumu sniedzēji saglabā pēc līguma termiņa beigām.

9. pants

Piekļuve datiem

1. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji savos noteikumos izklāsta komerciālo lietotāju tehnisko un līgumisko piekļuvi vai tās neesību jebkādiem personas datiem vai citiem datiem, vai abiem šāda veida datiem, kurus komerciālie lietotāji vai patērētāji sniedz, lai izmantotu attiecīgos tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, vai kuri rodas, sniedzot minētos pakalpojumus.
2. Izmantojot 1. punktā minēto aprakstu, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji attiecīgi informē komerciālos lietotājus jo īpaši par:
 - a) to, vai tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējam ir piekļuve personas datiem vai citiem datiem, vai abiem šāda veida datiem, kurus komerciālie lietotāji vai patērētāji sniedz, lai izmantotu minētos pakalpojumus, vai kuri rodas, sniedzot minētos pakalpojumus, un, ja piekļuve ir, tad kurām šādu datu kategorijām un ar kādiem nosacījumiem;
 - b) to, vai komerciālajam lietotājam ir piekļuve personas datiem vai citiem datiem, vai abiem šāda veida datiem, ko minētais komerciālais lietotājs sniedz saistībā ar komerciālā lietotāja izmantotajiem attiecīgajiem tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem vai kas radīti, sniedzot minētos pakalpojumus minētajam komerciālajam lietotājam un komerciālā lietotāja preču vai pakalpojumu patērētājiem, un, ja piekļuve ir, tad kurām šādu datu kategorijām un ar kādiem nosacījumiem;

- c) to, vai papildus b) apakšpunktam komerciālajam lietotājam ir piekļuve personas datiem un/vai citiem datiem, tostarp apkopotā veidā, kas sniegti vai radīti, sniedzot tiešsaistes starpniecības pakalpojumus visiem komerciālajiem lietotājiem un to patērētājiem, un, ja piekļuve ir, tad kurām šādu datu kategorijām un ar kādiem nosacījumiem; un
 - d) to, vai a) apakšpunktā paredzētos datus sniedz trešām personām, arī, ja šādus datus trešām personām nav jāsniedz, lai tiešsaistes starpniecības pakalpojums darbotos pareizi, informāciju, precizējot šādu datu koplietošanas nolūku, kā arī komerciālo lietotāju iespējas no minētās datu koplietošanas atteikties.
3. Šis pants neskar Regulas (ES) 2016/679, Direktīvas (ES) 2016/680 un Direktīvas 2002/58/EK piemērošanu.

10. pants

Ierobežojumi piedāvāt atšķirīgus nosacījumus ar citiem līdzekļiem

1. Ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji, sniedzot savus pakalpojumus, ierobežo komerciālo lietotāju iespējas vienas un tās pašas preces un pakalpojumus piedāvāt patērētājiem saskaņā ar atšķirīgiem nosacījumiem un izmantojot līdzekļus, kas nav minētie pakalpojumi, minētie pakalpojumu sniedzēji šā ierobežojuma iemeslus ietver savos noteikumos un dara tos viegli pieejamus sabiedrībai. Minētie iemesli ietver galvenos ekonomiskos, saimnieciskos vai juridiskos apsvērumus minēto ierobežojumu noteikšanai.

2. Šā panta 1. punktā noteiktais pienākums neskar nekādu šādu ierobežojumu piemērošanas aizliegšanu vai tās tvēruma sašaurināšanu, kas izriet no tā, ka tiek piemēroti citi Savienības tiesību akti vai dalībvalstu tiesību akti, kas ir saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, kuri attiecas uz tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem.

11. pants

Iekšējā sūdzību izskatīšanas sistēma

1. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji ievieš iekšēju sistēmu komerciālo lietotāju sūdzību izskatīšanai.

Minētā iekšējā sūdzību izskatīšanas sistēma komerciālajiem lietotājiem ir viegli pieejama un bez maksas un nodrošina apstrādi pieņemamā laikposmā. Tā ir balstīta uz pārredzamības principu un principu par vienlīdzīgu attieksmi vienādās situācijās, un sūdzību izskatīšanu veidā, kas ir samērīgs ar tās nozīmīgumu un sarežģītību. Tā ļauj komerciālajiem lietotājiem tieši iesniegt sūdzības attiecīgajam pakalpojumu sniedzējam par jebkuru no šādiem jautājumiem:

- a) jebkuru šajā regulā noteikto minētā pakalpojumu sniedzēja saistību iespējama neizpilde, kas ietekmē komerciālo lietotāju, kas iesniedz sūdzību ("sūdzības iesniedzējs");
- b) tehnoloģiju jautājumi, kas ir tieši saistīti ar tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu un kas ietekmē sūdzības iesniedzēju;

- c) minētā pakalpojumu sniedzēja veikti pasākumi vai rīcība, kas ir tieši saistīta ar tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu un kas ietekmē sūdzības iesniedzēju.
2. Savas iekšējās sūdzību izskatīšanas sistēmas ietvaros tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji:
- a) pienācīgi izskata iesniegtās sūdzības un ar sūdzībām saistītos turpmākos pasākumus, kas varētu būt vajadzīgi, lai problēmu pienācīgi atrisinātu;
 - b) ātri un efektīvi apstrādā sūdzības, ņemot vērā konkrētās problēmas nozīmīgumu un sarežģītību;
 - c) individualizēti un vienkāršā un skaidri saprotamā valodā paziņo sūdzības iesniedzējam par iekšējā sūdzību izskatīšanas procesa rezultātiem.
3. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji savos noteikumos sniedz visu attiecīgo informāciju par piekļuvi to iekšējai sūdzību izskatīšanas sistēmai un par tās darbību.
4. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji sagatavo un sniedz sabiedrībai viegli pieejamu informāciju par savas iekšējās sūdzību izskatīšanas sistēmas darbību un efektivitāti. Tie pārbauda attiecīgo informāciju vismaz reizi gadā un to atjaunina, ja ir jāveic būtiskas izmaiņas.

Minētajā informācijā norāda iesniegto sūdzību kopējo skaitu, galvenos sūdzību veidus, sūdzību izskatīšanai nepieciešamo vidējo laiku un apkopotu informāciju par sūdzību izskatīšanas rezultātiem.

5. Šā panta noteiktumi neattiecas uz tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem, kas ir mazie uzņēmumi Ieteikuma 2003/361/EK pielikuma nozīmē.

12. pants

Mediācija

1. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji savos noteikumos norāda divus vai vairākus mediatorus, kurus viņi vēlas iesaistīt, lai saistībā ar jebkādiem tādiem strīdiem starp pakalpojuma sniedzēju un komerciālo lietotāju, kas rodas par attiecīgo tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu, tostarp sūdzībām, ko nevarēja atrisināt, izmantojot 11. pantā minēto iekšējo sūdzību izskatīšanas sistēmu, mēģinātu panākt vienošanos ar komerciālajiem lietotājiem par izlīgumu ārpustiesas kārtībā.

Mediatorus, kas sniedz savus pakalpojumus no vietas ārpus Savienības, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji var norādīt tikai tad, ja tiek nodrošināts, ka attiecīgajiem komerciālajiem lietotājiem, sadarbojoties ar šādiem mediatoriem, netiek faktiski liegta iespēja izmantot Savienības tiesību aktos vai dalībvalstu tiesību aktos paredzētās tiesiskās garantijas.

2. Šā panta 1. punktā minētie mediatori atbilst šādām prasībām:
- a) tie ir objektīvi un neatkarīgi;

- b) to mediācijas pakalpojumi attiecīgā tiešsaistes starpniecības pakalpojuma komerciālajiem lietotājiem ir cenu ziņā pieejami;
 - c) tie spēj sniegt mediācijas pakalpojumus tādā valodā, kādā ir noteikumi, kas reglamentē līgumattiecības starp tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju un attiecīgo komerciālo lietotāju;
 - d) tie ir viegli pieejami vai nu fiziski komerciālā lietotāja uzņēmējdarbības vietā vai dzīvesvietas vietā, vai attālināti, izmantojot sakaru tehnoloģijas;
 - e) tie spēj sniegt savus mediācijas pakalpojumus bez liekas kavēšanās;
 - f) tiem ir pietiekama izpratne par vispārīgām komercattiecībām uzņēmumu starpā, kas ļauj tiem efektīvi sekmēt strīdu izšķiršanas mēģinājumu.
3. Neskarot mediācijas brīvprātīgo raksturu, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji labticīgi iesaistās visās saskaņā ar šo pantu veiktās mediācijas darbībās.
4. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji katrā atsevišķā gadījumā sedz samērīgu mediācijas kopējo izmaksu daļu. Pamatojoties uz mediatora ieteikumu, samērīgu šo kopējo izmaksu daļu nosaka, ņemot vērā visus attiecīgos izskatāmās lietas elementus, jo īpaši strīda pušu sūdzību relatīvo pamatotību, pušu rīcību, kā arī pušu lielumu un finansiālo spēku samēru attiecībā vienai pret otru.

5. Jebkurš mēģinājums panākt vienošanos, strīdu izšķiršanai izmantojot mediāciju saskaņā ar šo pantu, neietekmē tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju un attiecīgo komerciālo lietotāju tiesības jebkurā brīdī mediācijas procesa laikā, pirms vai pēc tā uzsākt tiesvedību.
6. Ja komerciālais lietotājs pirms mediācijas procesa uzsākšanas vai tā laikā to pieprasa, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs komerciālajam lietotājam dara pieejamu informāciju par to, kā saistībā ar tā darbībām tiek īstenota mediācija un cik tā ir iedarbīga.
7. Šā panta 1. punktā noteiktais pienākums neattiecas uz tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem, kas ir mazie uzņēmumi Ieteikuma 2003/361/EK pielikuma izpratnē.

13. pants

Specializēti mediatori

Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm rosina tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējus, kā arī organizācijas un apvienības, kas tos pārstāv, individuāli vai kopīgi izveidot vienu vai vairākas organizācijas, kuras sniedz 12. panta 2. punktā noteiktajām prasībām atbilstošus mediācijas pakalpojumus, ar konkrētu mērķi veicināt tādu strīdu ar komerciālajiem lietotājiem ārpustiesas izšķiršanu, kas rodas saistībā ar minēto pakalpojumu sniegšanu, jo īpaši ņemot vērā tiešsaistes starpniecības pakalpojumu pārrobežu raksturu.

14. pants

Tiesvedība, ko ierosina pārstāvošas organizācijas vai apvienības un publiskās iestādes

1. Lai apturētu vai aizliegtu jebkādu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju vai tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēju neatbilstību attiecīgajām šajā regulā noteiktajām prasībām, organizācijām un apvienībām, kam ir likumīgas intereses pārstāvēt komerciālos lietotājus vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājus, kā arī dalībvalstīs izveidotām publiskām iestādēm ir tiesības vērsties kompetentās Savienības valstu tiesās saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tiek celta prasība.
2. Komisija mudina dalībvalstis apmainīties ar paraugpraksi un informāciju ar citām dalībvalstīm, balstoties uz informāciju, kas pieejama reģistros par nelikumīgām darbībām, kurām ir piemēroti dalībvalstu tiesas priekšraksti par rīkojumu, ja attiecīgās publiskās iestādes vai citas iestādes ir izveidojušas šādus reģistrus.
3. Organizācijām vai apvienībām 1. punktā minētās tiesības ir tikai tad, ja tās atbilst visām turpmāk minētajām prasībām:
 - a) tās ir pienācīgi izveidotas saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem;
 - b) tās tiecas sasniegt mērķus, kas ir komerciālo lietotāju grupas vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju grupas, ko tās ilgstoši pārstāv, kopīgās interesēs;

- c) tās ir bezpeļņas struktūras;
- d) to lēmumu pieņemšanu nepamatoti neietekmē nekādi trešo personu finansēšanas nodrošinātāji, jo īpaši tiešsaistes starpniecības pakalpojumu vai tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji.

Šajā nolūkā organizācijas vai apvienības pilnībā un publiski atklāj informāciju par dalību un finansējuma avotu.

4. Dalībvalstīs, kur ir izveidotas publiskās iestādes, minētajām publiskajām iestādēm ir 1. punktā minētās tiesības, ja tām saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem ir uzdots aizstāvēt komerciālo lietotāju vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju kopējās intereses vai nodrošināt atbilstību šajā regulā noteiktajām prasībām.

5. Dalībvalstis var izraudzīties:

- a) organizācijas vai apvienības, kas ir reģistrētas savā dalībvalstī un atbilst vismaz tām prasībām, kuras izklāstītas 3. punktā, pēc minēto organizāciju vai apvienību pieprasījuma;
- b) publiskas iestādes, kas ir reģistrētas savā dalībvalstī un atbilst 4. punktā izklāstītajām prasībām,

kurām ir piešķirtas 1. punktā minētās tiesības. Dalībvalstis paziņo Komisijai jebkuras šādas izraudzītas organizācijas, apvienības vai publiskas iestādes nosaukumu un darbības nolūku.

6. Komisija izveido saskaņā ar 5. punktu izraudzīto organizāciju, apvienību un publisku iestāžu sarakstu. Minētajā sarakstā norāda minēto organizāciju, apvienību un publisko iestāžu darbības nolūku. Minēto sarakstu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Sarakstā veiktas izmaiņas publicē nekavējoties, un jebkurā gadījumā atjaunināto sarakstu izveido un publicē reizi sešos mēnešos.
7. Tiesa 6. punktā minēto sarakstu pieņem kā organizācijas, apvienības vai publiskās iestādes tiesībspējas un rīcībspējas pierādījumu, neskarot tiesas tiesības pārbaudīt, vai prasītājam ir tiesībspēja un rīcībspēja celt prasību konkrētā lietā.
8. Ja dalībvalsts vai Komisija pauž bažas par kādas organizācijas vai apvienības atbilstību 3. punktā noteiktajiem kritērijiem vai par kādas publiskas iestādes atbilstību 4. punktā noteiktajiem kritērijiem, dalībvalsts, kas minēto organizāciju, apvienību vai publisko iestādi ir izraudzījusies saskaņā ar 5. punktu, izmeklē šīs bažas un vajadzības gadījumā izraudzīšanu atsauc, ja tiek konstatēta neatbilstība vienam vai vairākiem kritērijiem.
9. Šā panta 1. punktā minētās tiesības neskar komerciālo lietotāju un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju tiesības celt jebkādas tādas prasības kompetentajās valsts tiesās saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tiek celta prasība, kuru pamatā ir individuālās tiesības un kuru mērķis ir panākt, lai tiktu novērsta jebkāda tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju vai tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēju neatbilstība attiecīgajām šajā regulā noteiktajām prasībām.

15. pants

Izpildes nodrošināšana

1. Katra dalībvalsts nodrošina pienācīgu un efektīvu šīs regulas izpildi.
2. Dalībvalstis nosaka noteikumus, kuros paredz pasākumus, kas piemērojami šīs regulas neievērošanas gadījumā, un nodrošina to īstenošanu. Paredzētie pasākumi ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši.

16. pants

Uzraudzība

Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm cieši uzrauga šīs regulas ietekmi uz attiecībām starp tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem un to komerciālajiem lietotājiem un tiešsaistes meklētājprogrammām un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem. Šajā nolūkā Komisija vāc attiecīgo informāciju, lai uzraudzītu izmaiņas šajās attiecībās, tostarp veicot attiecīgus pētījumus. Dalībvalstis palīdz Komisijai, pēc pieprasījuma sniedzot jebkādu savāktu būtisku informāciju, tostarp informāciju par konkrētiem gadījumiem. Komisija šī panta un 18. panta nolūkā var mēģināt vākt informāciju no tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem.

17. pants
Rīcības kodeksi

1. Komisija rosina tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējus un tos pārstāvošas organizācijas un apvienības kopā ar komerciālajiem lietotājiem, tostarp MVU un to pārstāvētajām organizācijām, izstrādāt rīcības kodeksus, kuru nolūks ir veicināt šīs regulas pareizu piemērošanu, un šajā izstrādē ņemt vērā to dažādo nozaru īpatnības, kurās tiek sniegti tiešsaistes starpniecības pakalpojumi, kā arī MVU specifiskās iezīmes.
2. Komisija rosina tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējus un organizācijas un apvienības, kas tos pārstāv, izstrādāt rīcības kodeksus, kuru konkrētais nolūks ir veicināt 5. panta pareizu piemērošanu.
3. Ja pastāv īpaši un plaši izmantoti nozares rīcības kodeksi, Komisija mudina tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju pieņemt un īstenot minētās nozares rīcības kodeksu.

18. pants
Pārskatīšana

1. Komisija līdz ... [18 mēneši pēc šīs regulas piemērošanas dienas] un pēc tam reizi trijos gados izvērtē šo regulu un ziņo par to Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.

2. Šīs regulas pirmo izvērtēšanu veic jo īpaši, lai:
- a) novērtētu 3.–10. pantā noteikto pienākumu atbilstību un ietekmi uz tiešsaistes platformu ekonomiku;
 - b) novērtētu jebkādu izstrādāto rīcības kodeksu ietekmi un efektivitāti, uzlabojot taisnīgumu un pārredzamību;
 - c) sīkāk analizētu problēmas, ko rada komerciālo lietotāju atkarība no tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem, un problēmas, kuras rada negodīga komercprakse, ko īsteno tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji, un precīzāk konstatētu, kāda ir minētās prakses izplatība;
 - d) analizētu, vai konkurence starp komerciālo lietotāju piedāvātajām precēm vai pakalpojumiem un precēm vai pakalpojumiem, ko piedāvā vai kontrolē tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji, ir godīga konkurence un vai tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji šajā saistībā ļaunprātīgi neizmanto privilēģētos datus;
 - e) novērtētu šīs regulas ietekmi uz iespējamām neatbilstībām starp operētājsistēmu nodrošinātājiem un to komerciālajiem lietotājiem;
 - f) novērtētu, vai regulas darbības joma, it sevišķi saistībā ar “komerciālā lietotāja” definīciju, ir piemērota, proti, vai tā nesekmē fiktīvu pašnodarbinātību.

Pirmajā un turpmākajos izvērtējumos nosaka, vai varētu būt vajadzīgi papildu noteikumi, arī attiecībā uz izpildi, lai iekšējā tirgū nodrošinātu taisnīgu, paredzamu, ilgtspējīgu un uzticamu tiešsaistes uzņēmējdarbības vidi. Pēc izvērtējumiem Komisija veic nepieciešamos pasākumus, kas var ietvert arī tiesību aktu priekšlikumus.

3. Dalībvalstis sniedz visu to rīcībā esošo attiecīgo informāciju, kas Komisijai var būt nepieciešama, lai sagatavotu 1. punktā minēto ziņojumu.
4. Izvērtējot šo regulu, Komisija *inter alia* ņem vērā atzinumus un ziņojumus, ko tai iesniegusi Tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centra ekspertu grupa. Komisija vajadzības gadījumā ņem vērā arī 17. pantā minēto rīcības kodeksu saturu un darbību.

19. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. To piemēro no ... [12 mēneši pēc tās publicēšanas dienas].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*